

Tuija Haapajärvi

MONIKKOPERHEIDEN TUKEMINEN

Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
2009

MONIKKOPERHEIDEN TUKEMINEN

Haapajärvi, Tuija
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Maaliskuu 2009
Teeri, Sari
YKL: 37.4
Sivumäärä: 65

Asiasanat: kaksoset, tukeminen, monikkoperheet

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata monikkoperheille tarjottua ja heidän halutessaan saamaansa tukea. Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa tietoa monikkoperheiden kokemuksista niin perheille itselleen kuin heidän kanssaan toimiville taholle.

Opinnäytetyö toteutettiin käyttäen strukturoitua kyselylomaketta joka sisälsi yhden avoimen kysymyksen. Strukturoidut kysymykset analysoitiin määrällisen tutkimusmenetelmän avulla. Kyselylomakkeen yhden avoimen kysymyksen kohdalla käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Aineisto kerättiin marras-joulukuun aikana 2008 kyselylomakkeen avulla. Tutkimukseen osallistui 34 Satakunnan alueella asuvaa monikkoperhettä.

Monikkolapsia syntyy Suomeen yhä enemmän, synnyttäjien iän kohotessa, mutta myös hormonaalisten lapsettomuushoitojen vuoksi. Suomessa syntyneistä lapsista 2,5 % on kaksosia.

Tutkimuksen mukaan monikkoperheet saivat vaihtelevasti tukea. Lähiomaisten tukea oli saatu runsaasti ja sen todettiin auttavan jaksamisessa monikkolasten kanssa. Yhteiskunnan antaman käytännön ja henkisen tuen sekä taloudellisen tuen, koettiin olevan riittämättömiä. Ystäviltä monikkoperheet olivat halutessaan saaneet jonkin verran lastenhoitoapua, mutta vähäistä kodinhoitoapua. Monikkovanhempien todettiin tulosten mukaan jakavan lasten- ja kodinhoitoa keskenään, ja se vanhempi joka oli pääasiallisesti kotona lasten kanssa, koki puolison tuen erittäin tärkeänä.

Muita asioita jotka auttoivat monikkoperheitä jaksamaan, olivat riittävä unen määrä ja sen laatu, oma-aika, vertaistuki, töissä käynti, puolison kanssa vietetty kahdenkeskinen aika sekä monikkolasten tuottama ilo. Vähäinen nukkuminen, puolison osallistumattomuus lasten- ja kodinhoitoon ja kynnyks pyytää tarvittaessa apua, olivat jaksamisen esteenä olevia asioita.

On kiinnitettävä huomiota monikkoperheiden yhteiskunnalta saamaan taloudelliseen, henkiseen sekä käytännön apuun. Lapsiperheiden jotka kokevat erityistä uupumusta tulisi saada erityistä huomiota terveydenhoitajien ja muiden lapsiperheiden kanssa toimivien ryhmien taholta. Monikkoperheille tulisi järjestää synnytysvalmennusta, jossa kiinnitettäisiin huomiota monikkoperheiden erityiskysymyksiin.

ABSTRACT: SUPPORTING FAMILIES WITH TWINS

Haapajärvi, Tuija

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Nursing

March, 2009

Teeri, Sari

PLC: 37.4

Number of Pages: 65

Key Words: twin, support

The purpose of this thesis was to describe support offered to twin families and received by them when requested. The purpose of this thesis was to give information about the experiences of the twin families, both to families themselves and to groups being in interaction with them.

The thesis was carried out using a structured questionnaire which contained one open question. A quantitative research method, i.e. one based on amount, was used as a research method of the structured questions. In one open question of the questionnaire, a qualitative research method was used, i.e. one based on what the level was. The data was gathered between November and December, 2008, using a questionnaire. Thirty-four (34) twin families living in Satakunta province participated in the research.

More and more twin children are born in Finland, due to an increase in age of the parturients, but also due to hormonal infertility treatments. 2.5 % of all children born in Finland are twins.

The research results showed that twin families received support variably. Abundant support was received from near relatives, which was considered to contribute to parents' coping with twin children. Practical and mental support, and financial support as well, given by society was regarded as insufficient. The twin families had received, when desired, some help in childcare, but only insignificant amount of domestic help. The research showed that the twin parents shared childcare and household chores, and the one of the parents who principally stayed at home with the children, considered the spouse's support very important.

Other matters, that helped the twin families cope, were sufficient amount and quality of sleep, own time, peer support, work outside the home, time spent together with the spouse and joy in twin children. Too little sleep, the spouse's non-participation in childcare and household chores and too high a threshold to ask for help, if needed, were matters that hindered coping.

More attention should be paid to financial, mental and practical help given by society to twin families. Families with children that experience extreme exhaustion should receive special attention from the public health nurses and other groups working with families with children. Childbirth education with focus on the special problems of the twin families should be arranged to twin families.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	MONIKKOPERHE	7
2.1	Monikkovanhemmuus	7
2.2	Monikkolasten määrä Suomessa.....	9
2.3	Monisikiöisen raskauden riskit	9
3	TUKI	10
3.1	Sosiaalisen tuen teoria	11
3.2	Yhteiskunnan tuki monikkoperheelle	13
3.2.1	Äitiysneuvola, äitiyspoliklinikka ja synnytysvuodeosasto.....	13
3.2.2	Lastenneuvola.....	15
3.2.3	Päivähoito.....	16
3.2.4	Taloudellinen tuki	16
3.2.5	Kuntien lastenhoito- ja kodinhoitoapu	17
3.3	Muut monikkoperhettä tukevat tahot.....	18
3.3.1	Suomen Monikkoperheet ry	18
3.3.2	Sukulaisilta ja ystäviltä saatu tuki	19
3.3.3	Muut yksityiset palveluntarjoajat ja Mannerheimin lastensuojeluliitto	20
4	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	21
5	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	21
5.1	Tutkimusmenetelmä ja aineiston keruu	21
5.2	Aineiston käsittely ja analysointi	22
6	TULOKSET	24
6.1	Kohderyhmän taustatiedot	24
6.2	Monikkoperheiden yhteiskunnalta saama tuki	27
6.2.1	Kunnan tarjoama ja kunnilta saatu lasten- ja kodinhoitoapu monikkoperheille.....	27
6.2.2	Yhteiskunnan antama taloudellinen tuki	32
6.2.3	Tyytyväisyys kuntien antamaan synnytysvalmennukseen ja neuvolapalveluihin	33
6.2.4	Monikkoperheille tarjottu ja heidän saamansa henkinen tuki.....	35
6.3	Muut monikkoperhettä tukevat tahot.....	36
6.3.1	Puolisoiden osallistuminen lasten- ja kodinhoitoon.....	36
6.3.2	Lähisukulaisten ja ystävien antama lasten- ja kodinhoitoapu	38
6.3.3	Monikkoperheyhdistyksen antama henkinen tuki sekä yksityisten ja yhdistysten antama maksullinen lasten- ja kodinhoitoapu	43
6.4	Jaksamista edistävät tai esteenä jaksamiselle olevat asiat monikkoperheessä ...	47

6.4.1 Yhteiskunnan tarjoama ja yhteiskunnalta saatu tuki	47
6.4.2 Muut jaksamiseen vaikuttavat tekijät	50
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	58
7.1 Tutkimuksen luotettavuus ja jatkotutkimusaiheet	62
7.2 Tutkimuksen eettisyys	63
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Monikkolasten syntyminen on vanhemmilleen suuri ilon aihe. Yhden lapsen sijaan vanhemmat saavatkin kaksi tai useampia lapsia kerralla. Monikkolapsien odottaminen ja syntyminen on useasti kuitenkin riskialtista ja aiheuttaa näin vanhemmilleen huolta. Monikkolasten hoitaminen on sinällään haastavaa, koska hoidetaan kahta samanikäistä lasta samanaikaisesti ja se vaatii vanhemmiltaan suurempaa työmäärää kuin yhden lapsen hoitaminen kerrallaan. Molemmille lapsille pitäisi olla kokoaikaisesti oma hoitajansa, mutta toisen puolison työssäkäynnin vuoksi tämä tilanne on usein mahdoton. Rakkaus lapseen antaa voimaa, mutta ilman sosiaalista tukea on monikkovanhempien selviytyminen vaikeaa. (Eskola & Tamminen, 2003, 125-150.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata monikkoperheille tarjottua ja heidän halutessaan saamaansa tukea. Toivon opinnäytetyöni selvittävän monikkoperheiden tukemisen tarpeen ja jos monikkoperheet haluavat yhteiskunnalta tukea, niin minkälaista. Monikkolasten syntyminen on myös taloudellisesti haastavampaa, koska vanhemmat ostavat lapsilleen samanaikaisesti samanlaiset tuotteet ja kierrätystä ei pystytä toteuttamaan. Näin ollen monikkoperheitä tulisi tukea taloudellisesti, että lasten hyvinvointi kyettäisiin takaamaan taloudellisesta kuormituksesta huolimatta. Vaativammaltakin tuntuva sosiaalinen tuki voi vaikuttaa ratkaisevasti yksilön selviytymiseen esim. vaikeassa elämäntilanteessa ja moninkertaisesti sen ennakoituun vaikutukseen nähden. (Koivunen ym. 2000, 7.)

Yhteistyökumppanikseni tutkimukseen lähti Porin Seudun Tuplakerho ry, joka on Satakunnan alueella toimiva monikkoperheyhdistys. Yhdistyksessä on 59 jäsenperhettä ja heidän perheissään on joko kaksos- tai kolmoslapset.

Monikkoperheitä on tutkittu hyvin vähän. Tämä oli yksi syy aiheen valintaan. Kiinnostuin aiheesta myös siksi, että itselläni on monikkolapset. Heinonen (2004) on tutkinut tutkimuksessaan monikkovanhempien kokemuksia vanhemmuudestaan, arjestaan, jaksamisestaan ja jaksamista edistävästä tekijöistä ja saamastaan tuesta.

2 MONIKKOPERHE

2.1 Monikkovanhemmuus

Monikkovanhemmuus alkaa kun perheeseen on syntynyt kaksi tai useampia samanikäisiä lapsia. Monisikiöinen raskaus ja synnytys sekä muutostilanteeseen reagointi tuovat mukanaan erilaisia haasteita vanhemmille ja hoitotyön ammattihenkilöille. Varhaisen kiintymyssuhteen muodostumiseen monikkovanhempien ja lapsen välillä liittyy erityispiirteitä kuten suhteen kolminaisuus sekä lapsen hoitamiseen liittyviä käytännön järjestelyjä. (Heinonen, 2004, 13.)

Kun perheeseen syntyy samaan aikaan useampi kuin yksi lapsi, äiti-isä-lapsi suhteen muodostuminen on erilaista. Äiti-lapsi suhteeseen liittyy suhteen kolminaisuus, sillä hoitaessaan toista kaksosta toinen lapsi on yleensä tilanteessa koko ajan läsnä. Vanhempien on myös kyettävä erottamaan lapset toisistaan ja muodostamaan yksilöllinen kiintymys-suhde jokaiseen lapseen. Hoitaessaan useampaa kuin yhtä samanikäistä lasta samaan aikaan vanhempien työmäärä on suuri ja he joutuvat tekemään käytännön järjestelyjä lastenhoidon ja arjen sujumiseksi. Äidin oma tilanne voi heijastua tapaan, jolla lapsia hoidetaan siten, että äiti ei jaksa kohdata lapsia yksilöllisesti vaan väsyneimmät äidit hoitivat lapsia jopa rutiininomaisesti. (Heinonen 2004, 22.)

Kaksosuus on riski vuorovaikutukselle vauvan ja vanhempien välillä. Jatkuva korostunut kilpailutilanne sekä vauvojen itsensä kokemana että äidin vaikeutena jakaa huomiotaan tasapuolisesti aiheuttaa kaikille osapuolille lisääntyneitä stressitilanteita ja altistaa psyykkisille ratkaisuille, jotka helpottavat tätä paineistettua tilannetta, mutta haittaavat lasten tervettä yksilökehitystä. Tällöin äiti voi huomaamattaan tulla tukeneeksi kaksosten keskinäisen kiintymyssuhteen syntymistä helpottamaan äidin ja vauvojen suhteen ristiriitaisuutta. Kuitenkin vauvan terveen psyykkisen kehityksen edellytys on se, että hän voi muodostaa riittävän elävän rakkaussuhteen ensin äitiinsä. Vasta sen jälkeen hänen on mahdollista luoda aito kiintymyssuhde myös toiseen kaksoseen. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150.)

Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella näyttää siltä, että kaksosten välinen kilpailu herää ensin suhteessa todelliseen fyysiseen rintaan siirtyen nopeasti äitiin. Kilpailu on kehityksellisesti väistämätön ja tärkeä osa kaksosten psykologista kehitystä, ja se mahdollistuu vain silloin, kun kumpikin kaksosista on kyennyt sisäistämään hyvän suhteen rintaan ja äitiin. Siitä seuraa näiden varhaisten tavoiteltavien kohteiden omistamisenhalu. Äiti joutuu ensisijaisesti tukemaan ja kannattelemaan 3-9 kuukauden iässä kaksosia selviämään tästä tuskallisesta kokemuksesta. Jos äiti ei ole kyennyt riittävästi jäsentämään ja hyväksymään omaa kilpailuhenkistä vihamielisyyttään ja ulkopuolelle jäämisen tuskaansa, hän joutuu kieltämään vauvojensa tuskan intensiivisyyden eikä näin ollen voi olla heille avuksi kilpailun ja ulkopuolisuuden kestämisessä. (Niemelä, Siltala & Tamminen 2003, 125-150.)

Mikäli kaksosten ja äidin vuorovaikutussuhde on riittävän hyvä, kumpikin kaksosista luo ensisijaisen rakkaussuhteen ja kiintymyksen äitiin. Kaksosten keskinäisen kiintymyssuhteen nouseminen etualalle äidin ja vauvojen muodostamassa triadissa merkitsee sitä, että varhaisessa vuorovaikutuksessa vauvat ovat kokeneet liiaksi pettymyksiä tavoitellessaan äidin yksinomaista huomiota. Myös äidin esittämää toivetta, että vauvat löytäisivät toinen toisensa ja jättäisivät hänet rauhaan, voidaan pitää merkinä siitä, että äidin voimavarat ovat loppumassa, ja hän tarvitsisi tukea varhaisessa vuorovaikutuksessaan kumpaankin lapseen. Isä on ensimmäinen ja tärkein tuki tällöin sekä äidille että vauvoille, ja heidän suhteensa häneen voi korvata monia äidin ja vauvojen välisissä suhteissa ilmeneviä puutteita. Kuten kaikessa varhaisen vuorovaikutuksen työskentelyssä riittävän aikainen ja kattava tuki vanhemmille ja tarvittaessa äiti-vauvaterapia ovat tärkeitä ja hyödyllisiä ehkäisten lasten psyykkisten häiriöiden syntyä. (Niemelä, Siltala & Tamminen 2003, 125-150.)

Kaksosraskauksiin liittyvät lisääntyneet huolet ja synnytyksen komplikaatiomahdollisuudet aiheuttavat myös riskin varhaisenvuorovaikutuksen häiriintymiselle. Terveystieteiden palvelujärjestelmässä olisi hyvä tiedostaa, miten tukea kaksosten vanhempia ja heidän vuorovaikutussuhteitaan vanhemmuuden eri vaiheissa. (Niemelä, Siltala & Tamminen 2003, 125-150.)

Merkittäviä hankaluuksia kokee noin neljäsosa kaksosten äideistä lasten ruokinnassa ja 37 % kodinhoidossa. Äideistä 38 % valittaa unen puutteesta johtuvaa väsymystä.

Kaksospareista vain kolmasosa nukkuu yhtä aikaa. Ilmeisesti vanhempien väsymyksen ja ahdistumisen vuoksi on kaksosilla pahoinpidellyksi tulemisen riski noin yhdeksänkertainen muihin verrattuna. Useamman lapsen kerralla saaneet perheet tarvitsevat ensimmäisinä kuukausina myös perheen ulkopuolista apua (Ylikorkala & Kauppila, 2004, 454.)

2.2 Monikkolasten määrä Suomessa

Suomessa syntyneistä lapsista noin 2,5 % on kaksosia. Heistä kolmasosa (1/3) on samanmunaisia eli identtisiä, jolloin perimä ja sukupuoli ovat samanlaisia. Epäidenttiset kaksoset muistuttavat perimältään toisiaan saman verran kuin sisarukset yleensä. Kaksosista 66 % on epäidenttisiä. (Ylikorkala & Kauppila 2004, s. 454). Suomessa kuten muissa kehittyneissä maissa, kaksosten osuus väestöstä on lisääntynyt synnyttäjien iän kohotessa mutta myös hormonaalisten ja lapsettomuushoitojen vuoksi. Suomessa oli vuonna 2002 monisikiöisiä synnytyksiä 1,5 prosenttia, joka on vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Tämä katsotaan johtuvan siitä, että siirrettyjen alkioiden määrää hedelmöityshoidoissa on vähennetty. (Stakes, 2007)

2.3 Monisikiöisen raskauden riskit

Monisikiöisen raskauden riskit liittyvät sikiöihin, kaksosraskauteen ja synnytykseen. Kaksosraskaudessa istukat ovat yleensä pienempikokoisia kuin yksösraskauksissa sekä keskenään erikokoisia. Istukan koko vaikuttaa sikiön kasvuun ja kehitykseen ja yksi istukka ravitsee kahta sikiötä, mutta ei yleensä tasapuolisesti. Ultraäänitutkimukset ovat tarpeellisia kaikissa kaksosraskauksissa useammin kuin yksisikiöisissä raskauksissa ja vielä tiheämmin samanmunaisissa raskauksissa. Kaksosraskauksissa esiintyy 2-3 kertaa enemmän keskenmenoja kuin yksisikiöisissä raskauksissa ja myös perinataalikuolleisuus on lisääntynyt. (Niemelä, Siltala & Tamminen 2003, 125-150.)

Monisikiöinen raskaus on rasitus äidin elimistölle. Monisikiöiseen raskauteen liittyy komplikaatioita, kuten anemiaa, raskausmyrkytystä (pre-enklampsiaa), raskaushepatoosia, istukka- ja napanuorakomplikaatioita enemmän kuin yksisikiöiseen raskauteen. Kaksosten katsotaan saavuttaneen täysiaikaisuuden noin 3-4 viikkoa ennen las-

kettua aikaa. Yli 50 % kaikista kaksosista painaa syntyessään alle 2500 g. Suurimmat ongelmat monisikiöisessä raskaudessa ovat ennenaikainen synnytys ja sikiöiden pieni painoisuus. Synnytys aikaistuu 2-3 viikkoa yhtä lisäsikiötä kohti. Noin yksi kolmasosa (1/3) kaksosista syntyy ennenaikaisesti ja yksi kolmasosa (1/3) ensimmäisenä syntyvistä ja 40% toisena syntyvistä kaksosista tarvitsee erityishoitoa lastenosastolla synnytyksen jälkeen. Neurologinen vammautumisen riski on kaksosille viisikermainen ja kolmosilla kahdeksankertainen verrattuna yksin syntyneisiin lapsiin. Matalapainoisuus ja ennenaikaisuus ovat myös riskejä lapsen myöhemmälle kehitykselle ja voivat ilmetä cp-oireyhtymänä tai kehitysviiveenä. (Eskola & Hytönen 1998, 275-277.)

Monisikiöisen raskauden seuranta ja synnytys suunnitellaan aina yksilöllisesti. Monikkoäiti käyttää neuvolapalveluja mutta myös äitiyspoliklinikan palveluja. Epäilty tai todettu monisikiöinen raskaus tapaus lähetetään jo alkuvaiheessa äitiyspoliklinikalle. (Stakes, 2007.)

Kaksosraskauksissa odottava äiti käy 26. raskausviikon jälkeen säännöllisesti äitiyspoliklinikan seurannoissa 1-2 viikon välein. Jos sikiöitä on kolme, alkaa sairaalaseuranta jo 24.-26. raskausviikon jälkeen. Vaikka kolmosraskaus sujuisi kohtalaisesti, on ennenaikaisen synnytyksen todennäköisyys erittäin suuri ja riskit kohdistuvat syntyviin lapsiin. (Paloniemi, Polvi & Ekblad 1997.)

3 TUKI

Monikkoperheille annettava tuki voi esiintyä monessa eri muodossa. Monikkoperheet voivat saada tukea taloudellisessa muodossa yhteiskunnalta, jolloin tuki on monikkoperheille maksettavaa rahallista tukea. Yhteiskunta voi myös antaa tukeaan henkisen tai käytännön tuen muodossa. Silloin perheelle ei anneta taloudellista tukea, vaan tuki annetaan palvelujen muodossa. Tukea monikkoperheelle voi antaa myös sukulaiset, ystävät tai yhdistykset eri muodoissa. Kaiken monikkoperheille annettavan tuen tarkoituksena on auttaa monikkoperhettä löytämään sisäiset voimavarat.

Sosiaalisen tuen edellytyksenä on toimivan yhteisön tai ihmissuhteen olemassaolo. (Koivunen & Ollila, 2000, 7-9.)

3.1 Sosiaalisen tuen teoria

Caplan on määritellyt sosiaalisen tuen alun perin niiksi kiinnikkeiksi yksilöiden sekä yksilöiden ja ryhmien välillä, jotka auttavat ihmistä oman identiteetin muodostamisessa. Tämä perustuu palautteen saamiseen omasta käyttäytymisestä, avun saamiseen omien psyykkisten voimavarojen löytymiseksi ja käyttöönottamiseksi sekä henkisten ongelmien käsittelyyn ja todellisen ja/tai kuvitellun avun saamiseen. Tiivistettynä sosiaalinen tuki voidaan nähdä ihmisten välisenä vuorovaikutuksena, jossa annetaan ja saadaan sisällöltään positiivista tukea (Koivunen & Ollila, 2000, 7). Cobb määrittelee sosiaalisen tuen paitsi tiedoksi, joka vaikuttaa yksilöön siten, että hän tietää hänestä pidettävän ja häntä rakastettavan myös tiedoksi, joka saa yksilön tuntemaan, että häntä arvostetaan. Lisäksi sosiaalinen tuki on tieto, joka saa yksilön uskomaan, että hän kuuluu tärkeään sosiaaliseen verkostoon, jossa hän saa tukea toisilta ja toisaalta hän voi antaa tukea toisille. (Jeronen, 2000, 11.)

House käsittää sosiaalisella tuella ihmisten välistä vuorovaikutusta, joka voi olla joko emotionaalista, kuten empatia, pitäminen, rakastaminen, luottamuksen osoittaminen tai kuunteleminen. Tuki voi olla myös arviointia sisältävää tukea, joka tarkoittaa palautetta, vahvistusta ja mahdollisuutta sosiaaliseen vertailuun. Instrumentaalilla avulla tarkoitetaan käytännöllistä apua kuten rahaa, työtä, aikaa, avun antoa tekemällä jotakin toisen puolesta. Lisäksi sosiaalinen tuki voi olla tiedollista tukea kuten neuvoja, ehdotuksia ja ohjeita. Tällöin yksilöä pyritään auttamaan päätöksenteossa keskustelemalla ja kuuntelemalla tukien kyseisen henkilön omaa ratkaisua. (Jeronen, 2000, 11.)

Sosiaalinen tuki ja sosiaaliset verkostot ymmärretään yksilön käytettävissä olevina sosiaalisina resursseina. Ne voivat lisätä hyvinvointia, lieventää stressitilanteiden ahdistavia kokemuksia tai tukea konkreettisesti selviytymisy yrityksissä. Sosiaalisilla verkostoilla ja sosiaalisen tuen saatavilla ololla on vaikutusta sekä terveyteen että sopeutumiseen ja kielteisten elämäntapahtumien käsittelyyn. Nyky-yhteiskunnassa ei aina ymmärretä, että jo vaatimattomaltakin tuntuva sosiaalinen tuki voi vaikuttaa rat-

kaisevasti yksilön selviytymiseen esim. vaikeassa elämäntilanteessa ja moninkertaisesti sen ennakoituun vaikutukseen nähden. (Koivunen & Ollila, 2000, 7.)

Sosiaalinen tuki voidaan jakaa primaari-, sekundaari- ja tertiaalitasoihin sosiaalisten suhteiden läheisyyden perusteella. Primaaritasoon kuuluvat perhesolun yksilöiden perheet ja läheisimmät uskotut, sekundaaritasoon ystävät, sukulaiset, työtoverit ja naapurit sekä tertiaalitasoon tuttavat ja viranomaiset. Sosiaalista tukea voi siis antaa maallikko tai ammatti-ihminen. Sosiaalisen tukiverkoston olemassaolo ja toimivuus on olennaista sosiaalisen tuen saamiseksi ja perheen sisäisten voimavarojen muodostumiseksi. (Koivunen & Ollila, 2000, 7.)

Sosiaalinen tuki on sitä, että yksilö tietää varmasti saavansa apua kriittisessäkin tilanteessa. Tärkeimmät sosiaalisen tuen muodot ovat tunnetuki, vahvistava tuki, tietotuki, välinetuki ja toimiva yhteisö. Tunnetuki sisältää tunteen siitä, että joku myötäelää ja on olemassa, jos vaikeuksia tulee. Tuki on pysyvää ja luotettavaa auttamista heikkouksissa ja puutteissa sekä onnistumisten ja ilojen yhteistä jakamista. Tunnetuki ilmenee ihmissuhteissa ja ryhmissä toinen toisistaan välittämisenä ja hyväksymisenä puutteineen. Vahvistavan tuen muotoja taas ovat kannustus ja arvostus, joka saadaan palautteena ihmisiltä, joiden kanssa ollaan vuorovaikutuksessa. Tämä toimii ainoastaan ollessaan realistista, toden mukaista. Arvostuksen tunteen edellytys on tasapuolisuuden ja arvostuksen ilmapiiri, jolloin palautetta ja huomiota ei anneta muiden kustannuksella. (Koivunen & Ollila, 2000, 8.)

Toimiva yhteisö tai ihmissuhde on sosiaalisen tuen saamisen edellytyksiä. Yhteisöllisyyden toimivuus perustuu yksilöiden erityisyyden näkemiseen. Vasta tämä mahdollistaa kokonaisuutta rikastuttavat yhteiset sopimukset yhteisistä tavoitteista, vastavuoroisuudesta ja yhdessäolon tavoista. Sosiaalisten ryhmien integraatio sekä yhteisyyden laatu ja määrä vaikuttavat jäsenten hyvinvointiin. Hyvin toimivan yhteisön jäsen on osallinen jatkuvan ajatusten- ja tunteidenvaihdon sekä moraalisen tuen kautta ryhmän vahvistavasta kollektiivisesta energiasta. (Koivunen & Ollila, 2000, 8-9.)

3.2 Yhteiskunnan tuki monikkoperheelle

Monikkoperheen tukeminen alkaa äitiysneuvolasta, jossa odottava äiti ja isä saa tukea monikkoraskauteensa. Monikkolapsia odottavan äidin polku johtaa tästä äitiyspoliklinikalle ja synnytysvuodeosastolle. Synnytyksen jälkeen äiti siirtyy monikkolapsineen lastenneuvolan piiriin. Eri tahojen yhteistyöllä toteutetaan moniammatillista työtä, joka kaikki johtaa perheen hyvinvointiin (Niemelä, Siltala, Tamminen, 2003, 125-150.) Sen lisäksi että monikkoperheet saavat näiden tahojen tukea, he saavat myös taloudellista tukea yhteiskunnalta. Näitä tukimuotoja ovat esim. äitiysavustus, lapsilisät, kotihoidontuki ym. (Kontula, 2004).

3.2.1 Äitiysneuvola, äitiyspoliklinikka ja synnytysvuodeosasto

Monisikiöinen raskaus voi vaikuttaa epäedullisesti äidin hyvinvointiin. Alkuraskaudesta voi olla voimakkaita raskausoireita mm. väsymystä ja pahoinvointia. Usean sikiön kasvun turvaaminen lisää anemia riskiä. Pre-eklampsiaa ja kolestaasia sekä liiallista lapsivettä ja raskausajan verenvuotoa esiintyy useammin kuin yksisikiöisessä raskaudessa. Monisikiöiset raskaudet myös tyypillisesti päättyvät ennen laskettua aikaa. Monisikiöraskaus on haaste raskausajan hoitotyölle. Neuvolakäynteihin varataan tavallista enemmän aikaa ja pyritään alusta alkaen motivoimaan myös isä mukaan toimintaan, joka edistää vanhemmuuden kasvua. Näin voidaan turvata odotettavissa olevien lasten ja äidin hyvinvointia. Monisikiöiseen raskauteen sopeutuminen vaatii hieman aikaa. Monissa neuvoloissa on myös koottu keskusteluryhmiä, joissa lasta odottavat voivat keskustella keskenään omista tuntemuksistaan. (Eskola & Hytönen 1997, 275-277.) Raskausajan seurannassa on mahdollista tukea vanhempien ja vauvojen erilaisia suhteita ja auttaa vanhempia huolien ja pelkojen ilmaisemiseen. (Niemelä, Siltala & Tamminen 2003, 125-150.)

Äitiyspoliklinikan ultraäänitutkimuksissa vanhempien on mahdollista päästä tutustumaan vauvoihin ja heidän erilaisuuksiinsa orastavalla tavalla. Monisikiöisten raskauksien seuranta kuuluu ainakin loppupuolella raskautta keskussairaalan äitiyspoliklinikalle. Vanhemmuuteen kasvua edistää mieltä painavien asioiden käsittely mm. kättilön kanssa. (Eskola & Hytönen 1997, 275-277.) Parhaimmillaan kaksosten synnytys tapahtuu suunnitellusti joko suunnitellulla sektiolla tai käynnistettynä alateitse

viimeistään 3 viikkoa ennen laskettua aikaa. Spontaanit enneaikaiset synnytykset sekä hätäsektiot ovat kuitenkin huomattavasti tavallisempia monisikiöisissä kuin yksisikiöisissä raskauksissa. Synnytyksen yhteydessä varmistetaan vielä, ovatko kaksoiset identtisiä vai epäidenttisiä tutkimalla istukat ja kalvot. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150.)

Kaksosten vanhempia ohjataan tehostetusti lasten perushoidossa. Kaksosten imetys vaatii aluksi kärsivällisyyttä ja luottamusta omiin kykyihin imettää. Hyvän imetyksen löytäminen saattaa vaatia harjoittelua, ja äiti tarvitsee apua imettäessään molempia lapsia samanaikaisesti. (Eskola & Hytönen 1997, 275-277.)

Synnytysvuodeosastoilla viivytään nykyään säännöllisen, normaalisti sujuneen alatiesynnytyksen jälkeen vain muutama päivä. Kaksossynnytyksissä vauvat syntyvät aina jossain määrin enneaikaisesti. Mikäli he kuitenkin ovat riittävän isoja ja hyväkuntoisia, heihin voidaan suhtautua kuin terveisiin, täysiaikaisiin vauvoihin. Usein kuitenkin molemmat tai toinen kaksosista on tehostetun tarkkailun tai hoitotoimenpiteiden tarpeessa enneaikaisuuden, pienipainaisuuden tai prenataalisten ongelmien vuoksi. Äiti ei silloin voikaan tutustua vauvaan tai vauvoihin samalla tavalla kuin esimerkiksi vierihoidossa on mahdollista. Lisäksi jokin huoli voi varjostaa varhaisen vuorovaikutuksen alkuketkiä, ja äiti sekä isä voivat tarvita tukea ja rohkaisua tutustukseen vauvoihin ja saadakseen mahdollisuuden puhua pettymyksistään, huolistaan ja peloistaan. Jo synnytysvuodeosastolla voi olla havaittavissa, että äiti suosii toista ja hyljeksii toista kaksosista. Siinä miten ottaa puheeksi tätä havaintoa ja miten työskennellä sen kanssa, synnytysvuodeosaston henkilökunta tarvitsisi ehkä työnohjausta ja koulutusta. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150.)

Kaksosten syntymä on koetinkivi vanhempien voimavaroille ja vuorovaikutustaidoille. Täysin välttämätöntä olisi selvittää, miten paljon isä voi osallistua vauvojen hoitoon ja voiko äiti saada tarvittaessa apua lasten hoidossa joltain muulta taholta. Kaikissa varhaista vuorovaikutusta rasittavissa tilanteissa tarvitaan äidin ja vauvan tai vauvojen saattamista seuraavaan hoitopisteeseen siten, että myös ne henkilökunnan havainnot, jotka liittyvät äitiin, isään, vauvoihin ja varhaiseen vuorovaikutukseen, siirretään vanhempia kunnioittavalla ja seuraavan hoitotahon työnalkua edesauttavalla

la tavalla eteenpäin. Käytännössä se tarkoittaa keskusteluyhteyttä lastenneuvolaan – tietysti vanhempien luvalla. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150.)

Ennen kotiutumista on hyvä varmistua siitä, että kotiapua on riittävästi. Kaksosten hoito vie vanhemmilta paljon aikaa ja voimia, joten kaikki mahdollinen tuki ja käytännön neuvot tulisi käyttää hyödyksi. On syytä korostaa ettei tuen vastaanottaminen ole avuttomuutta tai toisten varaan heittäytymistä, vaan järkevää voimien säästämistä. (Eskola & Hytönen 1997, 275-277.)

3.2.2 Lastenneuvola

Lastenneuvolan rooli varhaisen vuorovaikutuksen ja lasten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin seuraajana on suomessa keskeisen tärkeä alle päivähoitoikäisten eli siis etenkin alle vuoden ikäisten lasten kohdalla, joilla neuvolakäyntejä on melko tiheästi. Kokemus on osoittanut, että neuvoloiden terveydenhoitajat huomaavat hyvin vuorovaikutuksen riskin merkit. He ovat myös viime vuosina saaneet laajasti koulutusta vanhempien kanssa työskentelyyn varhaista vuorovaikutusta tukevalla tavalla. Alle 3-vuotiaiden lasten mielenterveyspalvelujen järjestelmä on melko hajanainen ja kehittymätön, mutta sekä kasvatusneuvoloissa että lastenpsykiatrisessa erikoissairaanhoidossa alkaa olla työryhmiä, jotka ovat hankkineet erityisosaamista varhaisen vuorovaikutuksen häiriöiden arvioimiseen ja hoitamiseen. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150 .)

Mikäli neuvolan eväät loppuvat, on tärkeää ohjata riskitilanteessa oleva perhe mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tarkempaan arviointiin, jotta riittävä apu perheelle voidaan saada. Kaksosperheet ansaitsevat kaksinkertaisen määrän aikaa ja huomiota myös lastenneuvolassa jo lasten lukumääränkin mukaan, mutta myös siitä syystä, että kaksosten vanhemmuus herättää vanhemmissa varmasti aina ristiriitaisia tunteita ja hämmennystä sekä vastausta vailla olevia kysymyksiä. Lastenneuvolan ja päivähoidon yhteistyö erityisesti päivähoiton alkaessa on tärkeää, jotta kaikki se arvokas tieto ja ymmärrys, joka lastenneuvolassa on perheestä saatu, voidaan saattaa vanhempien

luvalla ja yhdessä käsitellen myös päivähoidon työn pohjaksi. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150 .)

3.2.3 Päivähoito

Tilannekohtaisesti ja lasten ikä huomioon ottaen joudutaan arvioimaan, onko lasten hyvä päästä samaan päivähoitoryhmään vai kenties eri ryhmiin. Mikäli lapsille tuntuu olevan tärkeää saada turvaa toinen toisistaan ja he ovat hyvin kiintyneitä toisiinsa, täytyy heidät ainakin siinä vaiheessa sijoittaa samaan ryhmään. Mikäli lapset taas jo ovat sellaisessa kehitysvaiheessa, että tarvitsisivat eron olon kokemusta erillisyydenkehityksensä tueksi, he hyötyvät ehkä eri ryhmiin sijoittamisesta. Keskeistä päivähoitossakin on työliiton syntyminen vanhempien kanssa, jotta heitä voidaan edelleen kuulla ja tukea lasten kehityksen parhaina tuntijoina ja tukijoina ja jotta päivähoito mahdollistaa lasten ja vanhempien vuorovaikutussuhteen tukemisen kannalta tärkeät toimintamuodot. (Niemelä, Siltala & Tamminen, 2003, 125-150.)

3.2.4 Taloudellinen tuki

Lapsilisillä korvataan lapsista aiheutuvia kustannuksia ja tasataan siten lapsettomien ja lapsiperheiden välisiä kustannuseroja. Lapsilisillä on sekä pyritty rohkaisemaan ihmisiä hankkimaan enemmän lapsia että vähentämään lapsien köyhyyttä. Lapsilisien määrä nousee viidenteen lapseen asti. Lapsilisään on sisällytetty erityinen korotus jos on monisyntyttäjä. Näissä tapauksissa lapsilisää maksetaan pidemmän aikaa. (Kontula, 2004, 28-29.)

Suomessa lapsen syntymän yhteydessä on maksettu pieni äitiysavustus. Äitiysavustukseen on oikeus Suomessa asuvalla odottavalla äidillä, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa lääkärissä tai neuvolassa ennen neljännen raskauskuukautensa päättymistä. Äiti voi valita joko äitiyspakkauksen tai 140 euron verottoman rahasumman. Äitiysavustusta myönnetään hakijalle kutakin syntyvää lasta kohti. (Kontula, 2008, 36-37, Eskola & Hytönen 1997, 275-277, Kela, 2008.)

Lapsiperheiden saamien tulonsiirtojen piiriin luetaan myös lapsiperheiden asumistuki, jolla kohtuullistetaan lapsiperheiden asumiskustannuksia. Asumistuen merkitys on viime vuosina supistunut lapsiperheiden arkipäivässä. Sosiaali- ja terveysministeriön perhepoliittisen strategien mukaan lapsiperheiden asuinkustannukset tulisi saada kohtuullisiksi joka tarkoittaa korkeintaan 25 % kokonaismenoista. (Kontula, 2004, 39.)

Äitiysvapaat ovat vain äidille korvattavia jaksoja ennen ja jälkeen lasten syntymän. Äitiysvapaa kestää nykyisin 105 arkipäivää ja sen voi aloittaa varhennettuna ennen synnytystä. Isyysvapaat tarjoavat yhteistä aikaa äideille ja isille lapsen syntymän yhteyteen. Isät voivat osallistua perhe-elämään ja tutustua lapseensa 1-18 arkipäivää syntymän jälkeen. Isyyspäiväraha on ansiosidonnainen ja siksi sopii muita huonommin pienituloisille miehille. Vanhempainvapaa on maksimissaan 158 arkipäivää äidille tai isälle. Lapsi on Suomessa 9-10 kuukauden ikäinen vanhempainvapaan päättyessä, riippuen siitä paljonko äiti on pitänyt vapaastaan ennen lapsen syntymää ja pitääkö isä vanhempainvapaata. Suomessa vanhempainvapaaseen saa 60 arkipäivän pidennyksen kutakin lasta kohden eli jos syntyy kaksoset, kolmoset tai neloset. (Kontula, 2004, 40, Eskola & Hytönen 1997, 275-277, Kela, 2008.)

Kun vanhempainrahakausi tai isyysrahakausi vanhempainvapaan jälkeen on Suomessa päättynyt, isä tai äiti voi jäädä hoitovapaalle alle kolmivuotiaan lapsen hoidon vuoksi, ilman että työsuhde katkeaa. Vanhemmat eivät voi olla hoitovapaalla samanaikaisesti. Hoitovapaajakson vähimmäispituus on kuukausi. Kotihoidon tuki on tarkoitettu korvaamaan lasten hoidosta aiheutuvaa ansionmenetystä. Vanhempainrahakauden aikana voidaan vanhempainpäivärahan määrästä riippuen maksaa kotihoidon tukea, jos perheen muu alle kouluikäinen lapsi ei ole kunnan järjestämässä päivähoitossa. (Kontula, 2004, 40.)

3.2.5 Kuntien lastenhoito- ja kodinhoitoapu

Joillakin kunnilla on mahdollisuus antaa lastenhoito- ja kodinhoitoapua monikkolasten synnyttyä perheeseen. Kodinhoitoapua voi saada kodinhoitajan muodossa vaihtelevissa määrin. Joillakin kunnilla on myös perhetyöntekijä, joka auttaa lastenhoidos-

sa vanhempien ollessa uupuneita tai vanhempien kärsiessä esim. mielenterveyshäiriöistä.

Kristiina Heinosen pro gradu-tutkielmassa on tutkittu kunnallisilta kodinhoitajilta ja perhetyöntekijöiltä saatua tukea. Suurin osa perheistä ei ollut käyttänyt tai saanut kodin ulkopuolista kunnallista apua. Ne monikkoperheet, jotka olivat saaneet kunnallista apua, kokivat sen suurena apuna ja tukena perheelleen. Apua ja tukea oli saatu kodinhoitajalta ja sairaanhoitajalta, jotka olivat neuvoneet päivittäistä lastenhoitoa ja/tai tehneet kotitöitä. Kodinhoitajan käyminen monikkoperheessä oli tärkeä erityisesti äitien jaksamisen kannalta koska äidit hoitivat kaksosia päivällä yksin kotona ja avun tarve oli suuri. Kodinhoitaja antoi äidille mahdollisuuden levähtää ja tehdä myös hetki omia asioita. (Heinonen, 2004, 99-100.)

3.3 Muut monikkoperhettä tukevat tahot

3.3.1 Suomen Monikkoperheet ry

Suomen Monikkoperheet ry on kattojärjestö joka edustaa suomalaisia kaksos-, kolmos- ja nelosperheitä. Pääpaikka on Jyväskylä. Pää tarkoituksena on jakaa tietoa ja kokemuksia, jotka odottavat monikoita tai ovat jo kohdanneet monikko-onnen. Pyrkimys on myös vaikuttaa lainsäädäntöön ja saattaa perheet niin sosiaalisesti, kuin taloudellisesti tasa-arvoiseksi muiden lapsiperheiden kanssa. Suomen Monikkoperheet ry:n tarkoituksena on myös kerätä valtakunnallista ja kansainvälistä materiaalia ja valmistaa näistä jäsenistölle "selkeäkielisiä" oppaita, tiedotteita ja esitteitä. Suomen Monikkoperheet ry:n jäseniä ovat 14 alueellista paikallisyhdistystä, joiden kattojärjestönä Suomen Monikkoperheet ry toimii. Perheet voivat liittyä jäseneksi omalla alueellaan toimivaan monikkoperheyhdistykseen ja tätä kautta he kuuluvat myös Suomen Monikkoperheet ry:n. Henkilöjäsenet eivät voi suoraan liittyä Suomen Monikkoperheet ry:n jäseneksi poikkeuksena kannatusjäsenet. Suomen Monikkoperheet ry julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Monikkoperheet - lehteä. Lehdessä tiedotetaan valtakunnallisista tapahtumista, kerrotaan monikkoarjesta, monikkolasten

eri ikäkausista, vanhemmuudesta sekä monikkouteen liittyvistä erilaisista teema-aiheista. (Suomen monikkoperheet, 2008.)

Menna Kärnä on Kuopion yliopistolle tekemässä pro gradu-tutkielmassaan tutkinut monikkoperheiden vertaistukea. Vertaistuki oli monikkoperheiden kuvausten mukaan samanlaisessa elämäntilanteessa olevien kanssakäymistä. Se oli kokemusten jakamista vertaisen kanssa ja samanlaisessa elämäntilanteessa olevien tukemista. Kokemuksia ja ajatuksia jaetaan eri elämäntilanteissa ja ne liittyivät elämän eri osa-alueisiin. Lisäksi vertaistuki oli käytännön tiedon ja tuen jakamista sekä vuorovaikutussuhde. (Kärnä, 2006, 54.)

Monikkoperheiden kokemukset vertaistuesta olivat hyvin moninaisia. Perheet pitivät tärkeänä kohdata saman kokeneita ja arvostivat muiden perheiden kokemuksellista tietoa sekä ymmärrystä mitä elämä on, kun perheeseen syntyy yhden lapsen sijasta kaksi lasta yhtä aikaa. Tietoa monikkoraskaudesta, hankinnoista ja monikkoperheiden etuisuuksista, monikkolasten hoitamiseen ja kasvuun sekä kehitykseen monikkoperheet saivat neuvolan, ystävien ja sukulaisten lisäksi saman kokeneilta monikkoperheiltä sekä monikkoperheet yhdistykseltä. Parasta perheiden mielestä vertaistuksessa oli perheen saama henkinen tuki. He arvostivat vertaisen samanlaisia kokemuksia ja vertaiselta saamaa ymmärrystä. (Kärnä, 2006, 54.)

3.3.2 Sukulaisilta ja ystäviltä saatu tuki

Kristiina Heinonen kirjoittaa pro gradu tutkielmassaan näin: Suurena ja tärkeänä tuen muotona monikkovanhemmat painottivat lasten hoitoavun ja muun käytännön avun saamista perheeseen. Lasten hoitoapua monikkoperheet olivat saaneet eniten mummoilta ja ukeilta. Isovanhemmat olivat myös järjestäneet omaa elämäänsä niin, että olivat päässeet monikkoperheiden avuksi kun lapset olivat pieniä ja avun tarve suuri. Lisäksi lasten hoitoapua oli saatu omilta sisaruksilta, sukulaisilta ja kaksosten kummeilta.

Mukana oli myös osallistujia, joilla isovanhemmat olivat toisella paikkakunnalla, iäkkäitä tai kuolleet. Tällöin tuttua lastenhoitoapua ei ollut niin helppo saada perhee-

seen. Kuitenkin isovanhemmat koettiin tukena vaikka heidän kanssa keskusteltiin puhelimesta. Näissä monikkoperheissä toivottiin kuitenkin erityisesti neuvolan kautta järjestettyä turvallista hoitoapua. (Heinonen, 2004, 97-98.)

Monikkoperheet saavat tukea ystäviltä. Ystäviltä saatu tuki oli keskustelua, kokemustenvaihtoa sekä apua lastenhoitoon. Ystävien kanssa keskustelu ja kokemusten vaihto oli tärkeää ja auttoi pohtimaan omaa elämäntilannetta. Toisaalta ystävät antoivat apuaan monikkoperheen arkeen. Esille tuli myös se, että kokemukset kahdesta samanikäisestä lapsesta ovat erilaisia kuin kokemukset eri-ikäisistä lapsista. (Heinonen, 2004, 101.)

3.3.3 Muut yksityiset palveluntarjoajat ja Mannerheimin lastensuojeluliitto

Yksityiset palveluntarjoajat ja erilaiset yhdistykset tarjoavat maksullista lasten- ja kodinhoitoapua. Kyseisiä palveluja tarjoaa esimerkiksi Mannerheimin lastensuojeluliitto joka on kaikille avoin kansalaisjärjestö. Mll tarjoaa perheille lastenhoitoapua tilapäisesti ja lyhytaikaiseen tarpeeseen. Sellaisia tilanteita ovat esimerkiksi lapsen tai vanhempien sairastuminen, vanhemmat ovat työmatkalla, opiskelemassa tai kokouksessa sekä tilanne jossa vanhemmat haluavat viettää hetken kahdestaan, hengähtää ja harrastaa. Mll:n hoitajavälitys auttaa perhettä löytämään hoitajan kotiin hoitamaan lasta. Perhe voi saada hoitajan kotiin vuorokauden kaikkina aikoina. Lastenhoitotoiminnan painopiste on lapsen turvallisuudesta ja viihtyvyydestä huolehtiminen. Hoitaja huolehtii lapsen turvallisuudesta ja hoidosta huoltajien ohjeiden mukaisesti. Hoitajat ovat Mannerheimin lastensuojeluliiton 15 vuotta täyttäneitä lastenhoitokursin suorittaneita ja perehdytettyjä henkilöitä. Mll huolehtii siitä että henkilöt ovat tehtävään soveltuvia ja he sitoutuvat Mll:n arvoihin sekä lastenhoitotoiminnan valtakunnalliseen linjaan. Mll tarjoaa joillakin paikkakunnilla myös maksullista siivouspalvelua. Tämä siivouspalvelu on paikallisyhdistysten organisoimaa. (Mll, 2008.)

4 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata Satakuntalaisille monikkoperheille tarjottu tuki ja monikkoperheiden halutessaan saama tuki. Näillä tiedoilla saadaan tietää monikkoperheiden tämän hetkisen tuen tarve ja saanti Satakunnassa ja kehittää tukea edelleen.

1. Minkälaista tukea monikkoperheille on tarjottu?
2. Minkälaista tukea monikkoperheet halutessaan saavat?

5 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmä ja aineiston keruu

Opinnäytetyö on toteutettu kyselylomakkeen (Liite 1) avulla, jonka yhtenä kysymyksenä oli avoin kysymys. Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla. Kyselylomakkeen viimeisellä sivulla oleva avoin kysymys, jossa pyydettiin monikkoperheiden vanhempia kirjoittamaan jaksamista edistävästä ja estävästä tekijöistä monikkoperheessä, tutkittiin laadullisen tutkimusmenetelmän avulla.

Kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta voidaan nimittää myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Sen avulla selvitetään lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä sekä eri asioiden välisiä riippuvuuksia tai tutkittavassa ilmiössä tapahtuneita muutoksia. Se edellyttää riittävän suurta ja edustavaa otosta. Aineiston keruussa käytetään yleensä standardoituja tutkimuslomakkeita valmiine vastausvaihtoehtoineen. Asioita kuvataan numeeristen suureiden avulla ja tuloksia voidaan havainnollistaa taulukoin tai kuvioin. (Heikkilä 2002, 16.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistoa kerätään vähemmän strukturoidusti kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa ja aineisto on usein tekstimuotoista. Selvää rajaa aineistonkeruutavoissa näiden kahden tutkimusotteen välillä ei voida kuitenkaan tehdä. Aineisto voi olla tutkimusta varten kerättyä tai muuta tarkoitusta varten tuotettua kirjallista, kuvallista tai äänimateriaalia. Kirjeet, päiväkirjat tai omaelämäkerrat ovat tyypillisiä kvalitatiivisen tutkimuksen valmiita aineistoja. (Heikkilä, 2002, 16-17.)

Yksi tapa kerätä itse aineisto on kysely. Se tunnetaan survey-tutkimuksen keskeisenä menetelmänä. Englanninkielinen termi survey tarkoittaa sellaisia kyselyä, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineisto kerätään standardoidusti ja joissa kohdehenkilöt muodostavat otoksen tai näytteen tietyistä perusjoukosta. Aineisto joka kerätään surveyn avulla, käsitellään yleensä kvantitatiivisesti. (Hirsjärvi, 2005, 183.)

Aineiston keräysmenetelmäksi valitsin kyselylomakkeen (Liite 1). Kyselylomakkeen saatekirjeessä (Liite 2) kerrottiin tutkimuksen osallistumisen olevan luottamuksellista. Jokainen sai kyselylomakkeen mukana vastauskuoren, johon oli valmiiksi liimattu postimerkki. Vastauskuoret pyydettiin palauttamaan opinnäytetyöntekijän kotiin.

Kyselylomakkeen ensimmäiset 13 kysymystä olivat taustatietoja. Taustatiedoissa kartoitettiin vastaajan sukupuolta, ikää, lasten ikää, perhetilannetta, bruttotuloja, työssäkäyntiä, asuinpaikkakuntaa ja isovanhempien asuinpaikkakuntaa. Kyselylomakkeen loppuosassa oli 30 kappaletta Likertin asteikollista väittämää, joissa oli kussakin viisi vastausvaihtoehtoa. Viimeisenä kyselylomakkeessa oli avoin kysymys jossa vastaajaa pyydettiin kirjoittamaan monikkoperheessä jaksamisessa edistävästä tekijöistä sekä jaksamisen esteenä olevista tekijöistä. Vastausaikaa annettiin ensin muutama päivä, mutta vastausaikaa jatkettiin viikolla, koska opinnäytetyöntekijä oli erehdyksessä antanut väärän vastauspäivämäärän.

5.2 Aineiston käsittely ja analysointi

Tutkijan valinnoista tutkimusprosessin alkuvaiheessa riippuu osittain se, miten aineistoa käsitellään ja tulkitaan. Tutkimusongelmat saattavat tiukastikin ohjata menetelmien ja analyysien valintaa. Kerätyn aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätösten teko on tutkimuksen ydinasia. Se on tärkeä vaihe: siihen tähdättiin tutkimusta aloitet-

taessa. Analyysivaiheessa tutkijalle selviää, minkälaisia vastauksia hän saa ongelmiin. (Hirsjärvi, 2005, 209.)

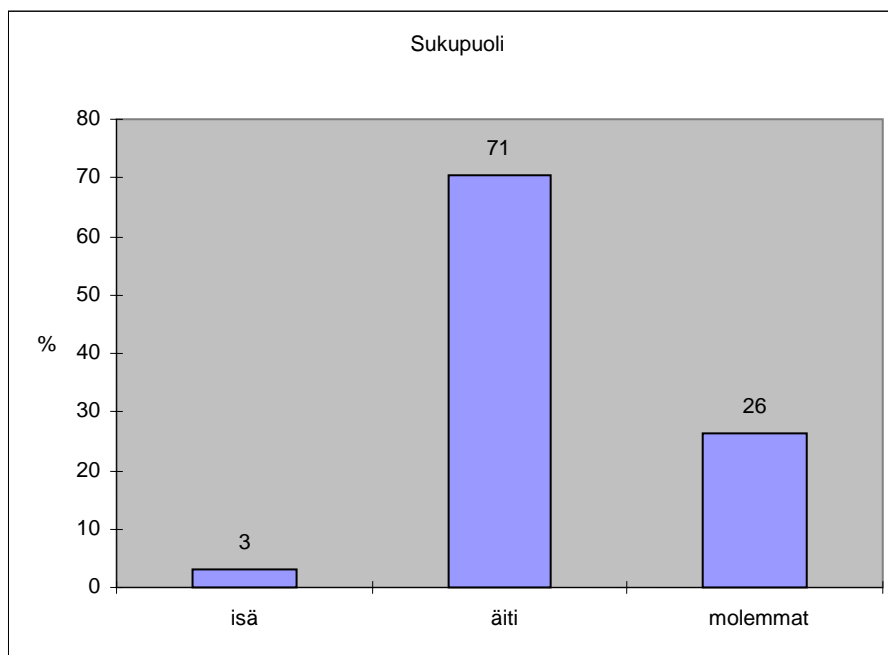
Tiedonkeruun myötä siirrytään tutkimusaineiston tarkasteluun. Täysin automaattisesti se ei tapahdu, vaan aineiston muodostaminen on oma työvaiheensa. Voidaan puhua aineiston perustamisesta, koska tavallaan aineisto rakennetaan perustuksista lähtien. Perustamisvaihe on tehtävä huolellisesti, koska aineisto on jatkossa kaiken työskentelyn keskipiste. Kyselytutkimuksessa aineisto rakennetaan kyselylomakkeen pohjalta. Paperilomakkeen tapauksessa luodaan vastaavan rakenteinen havaintotiedosto, annetaan osioita vastaaville muuttujille sopivat nimet ja tallennetaan tiedot. (Vehkalahti, 2008, 49.)

Kyselylomakkeet käytiin huolellisesti kohta kohdalta läpi ja kaikki palautetut kyselylomakkeet pystyttiin käyttämään tutkimuksessa hyödyksi. Jokaiselle kyselylomakkeelle annettiin oma numero ja strukturoitujen kysymysten tulokset syötettiin Excel-*taulukkolaskentaohjelmaan*. Tulosten syöttämisessä Exeliin käytettiin suurta huolellisuutta ja tulosten oikeellisuus tarkastettiin kertaalleen opinnäytetyön prosessin aikana. Saadut tulokset analysoitiin *Tixel-taulukkolaskentaohjelmalla* ja joitakin vastauksia ristiintaulukoitiin. Analyysi vaiheessa opinnäytetyöntekijä näki parhaaksi yhdistää vastausvaihtoehdot jokseenkin samaa mieltä ja täysin samaa mieltä, vaihtoehdoksi samaa mieltä ja jokseenkin eri mieltä ja täysin eri mieltä vaihtoehdoksi eri mieltä. Kyselylomakkeen kysymyksiä nro 25 ja 29 ei voitu käyttää tutkimuksessa joka suhteessa, koska kysymyksissä kysyttiin kahta asiaa samanaikaisesti. Kyselylomakkeen viimeinen avoin kysymys analysoitiin käyttämällä sisällön analyysia. Ensin aineistosta kerättiin monikkoperheen jaksamiseen liittyen sitä tukevia tai estäviä asioita ja tämän jälkeen samaan kategoriaan liittyvät aiheet yhdistettiin.

6 TULOKSET

6.1 Kohderyhmän taustatiedot

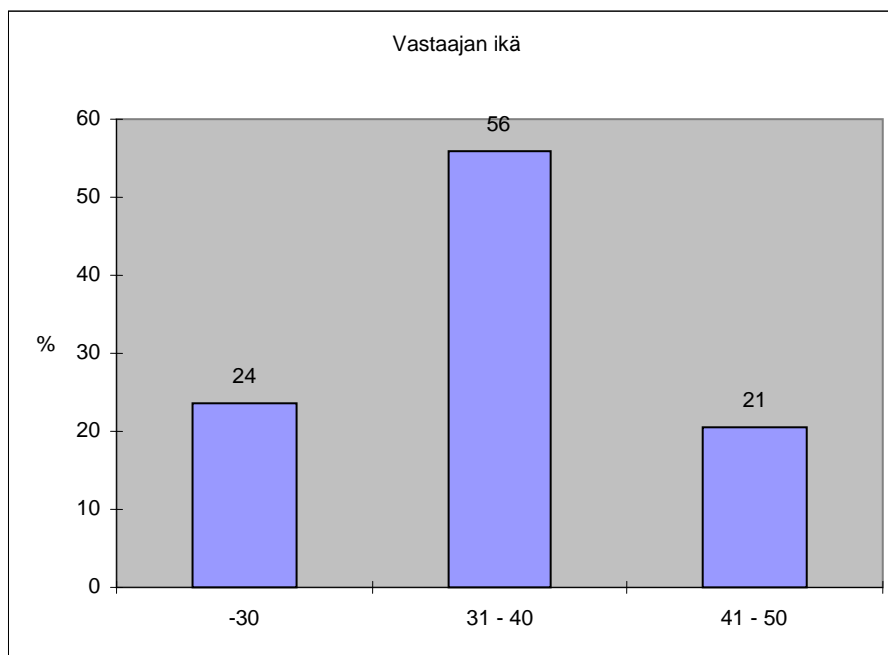
Tutkimuksen kohderyhmänä olivat Satakunnan alueella toimivan Porin seudun tuplakerho ry:n jäsenet. Kyselylomakkeita lähetettiin Porin seudun tuplakerho ry:n pikkujoulukutsujen mukana postitse 59 kappaletta ja takaisin saatiin postitse täytettyinä 34 kappaletta. Vastausprosentti on näin ollen 58 %. Vastaajista 71 % (24 vastaajaa) oli äitejä ja 3 % (1 vastaaja) isiä. Sellaisia vastauslomakkeita, joissa vastaajina olivat molemmat vanhemmat, oli 26 % (9 vastaajaa). (Kuvio 1)

Kuvio 1. Vastaajien sukupuoli

Vastaajista yksi neljäsosa oli alle 30-vuotiaita (8 vastaajaa), vähän yli puolet (19 vastaajaa) 31-40-vuotiaita ja 21 % (7 vastaajaa) yli 40-vuotiaita. (Kuvio 2)

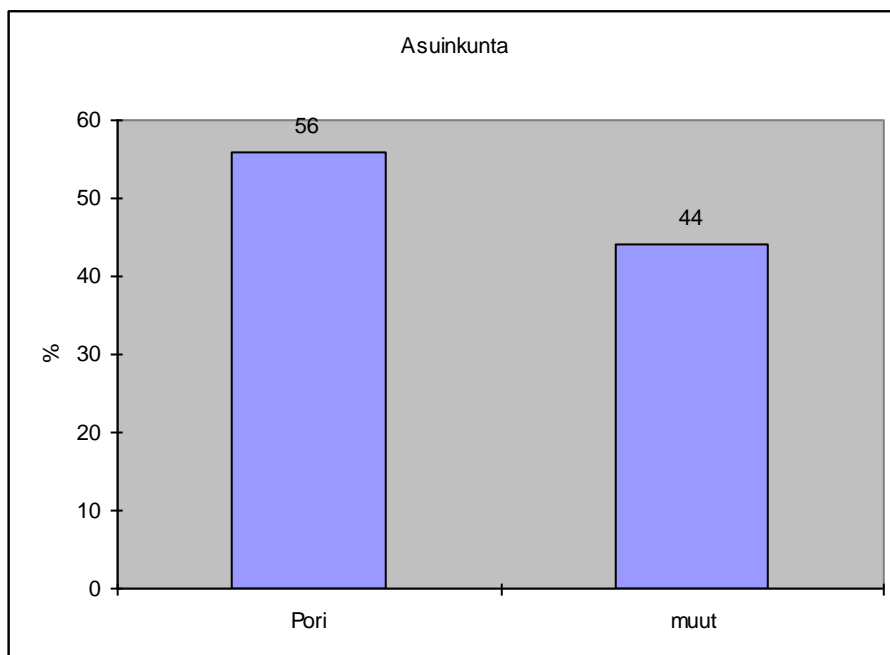

Kuvio 2. Vastaajien ikäjakauma

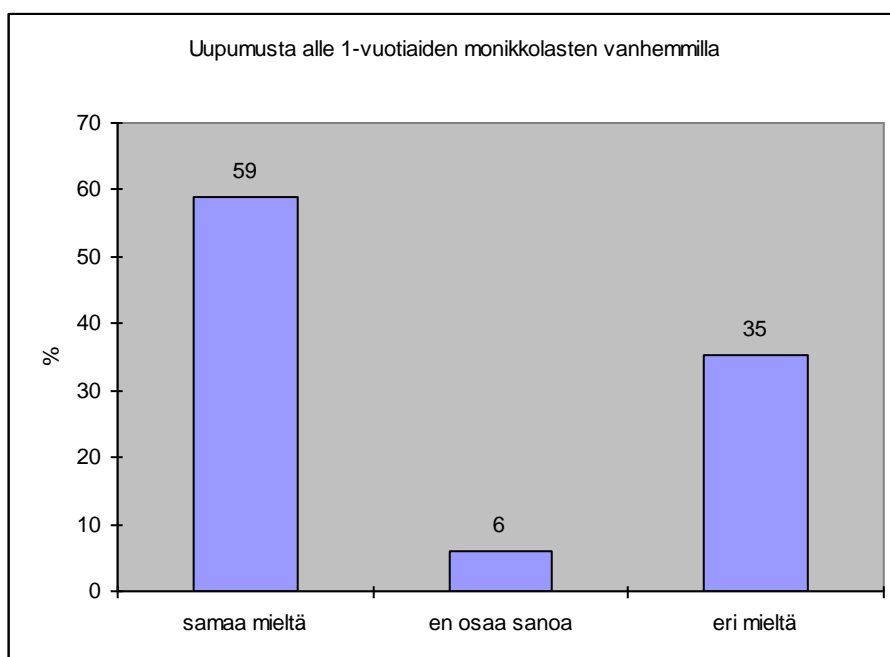
Perheissä olevien monikkolasten iät olivat alle vuoden ikäisestä kymmeneen ikävuoteen. Muiden talouksissa olevien lasten iät vaihtelivat alle vuoden ikäisistä kahdeksaentoista ikävuoteen. Kaikkien vastaajien monikkolapset olivat kaksosia. Kenenkään vastaajan lapset eivät siis olleet kolmosia tai nelosia. Alle vuoden ikäisiä kaksoslapsia oli 12 % (4 vastaajaa) ja 1-2-vuotiaita 35 % (12 vastaajaa). Vastaajien lapsista 3-4-vuotiaita oli 27 % (9 vastaajaa) ja 5-6-vuotiaita kaksosia oli 12 % (4 vastaajaa). Seitsemän vuoden ikäisiä tai sitä vanhempia lapsista oli 15 % (5 vastaajaa).

Kyselylomakkeeseen vastaajista 56 % (19 vastaajaa) asui Porissa ja 44 % (15 vastaajaa) asui muissa Satakunnassa sijaitsevissa kunnissa. (Kuvio 3)

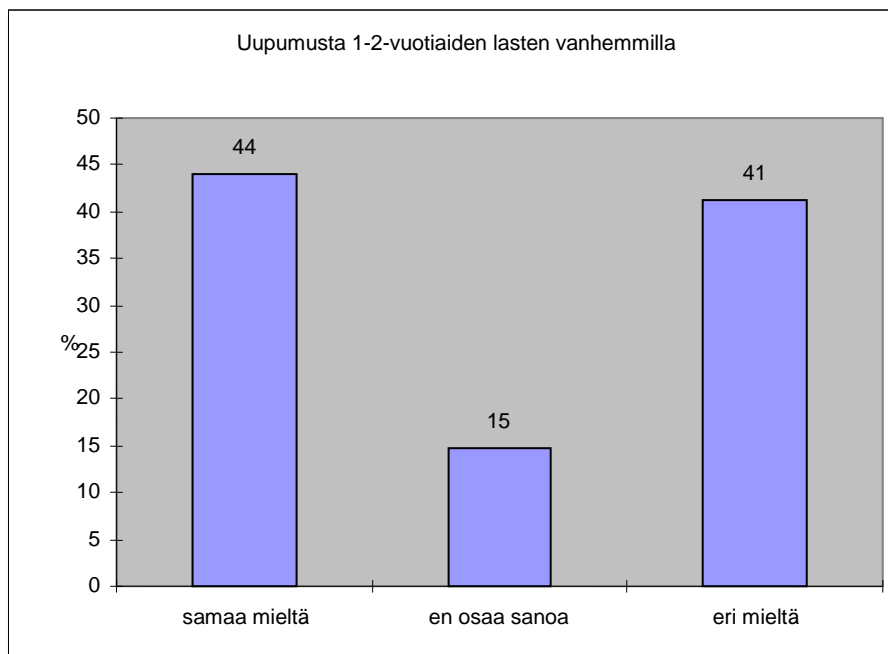
Kuvio 3. Asuinkuntajakauma

Monikkoperheissä 59 % (20 vastaajaa) oli kokenut uupumista lasten ollessa alle 1-vuotiaita ja 35 % (12 vastaajaa) vastaajista ei ollut kokenut uupumusta. Vastaajista 6 % (2 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa oliko uupunut. (Kuvio 4)

Kuvio 4. Monikkoperheiden kokema uupumus lasten ollessa alle 1-vuotiaita.

Monikkoperheiden vastaajista 44 % (15 vastaajaa) oli kokenut uupumusta lasten ollessa 1-2-vuotiaita. Vastaajista 41 % (14 vastaajaa) ei ollut kokenut uupumusta. (Kuvio 5)

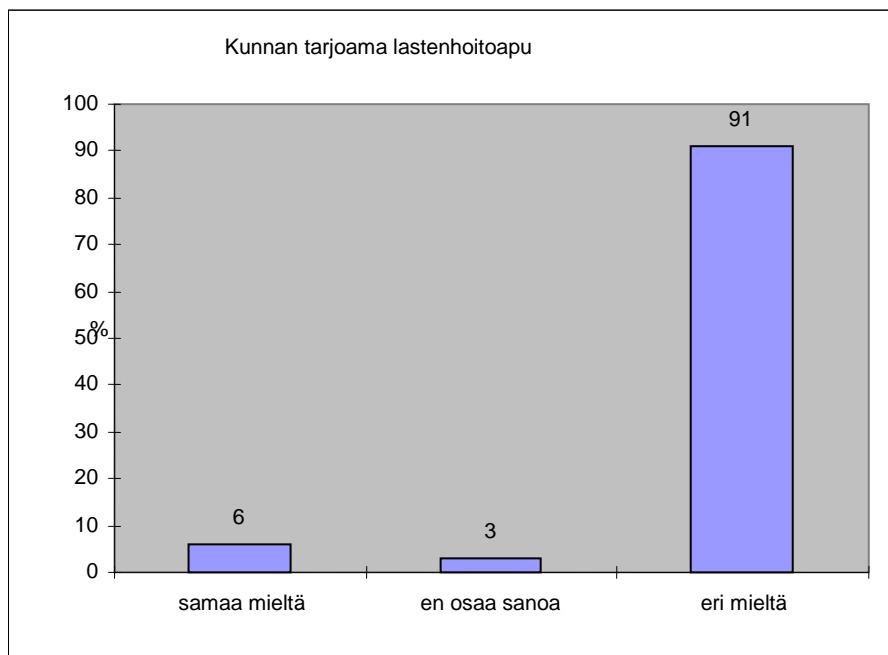
Kuvio 5. Monikkoperheiden kokema uupumus lasten ollessa 1-2-vuotiaita

6.2 Monikkoperheiden yhteiskunnalta saama tuki

Monikkoperheet voivat saada yhteiskunnalta apua taloudellisessa muodossa tai esimerkiksi käytännönapua kunnalta. Monikkoperheet eivät ole tasavertaisessa asemassa verrattuna lapsensa yksittäin saaneiden perheiden kanssa. Tämän vuoksi opinnäytetyöni aihealueeseen kuuluu yhteiskunnalta saadun tuen tutkiminen.

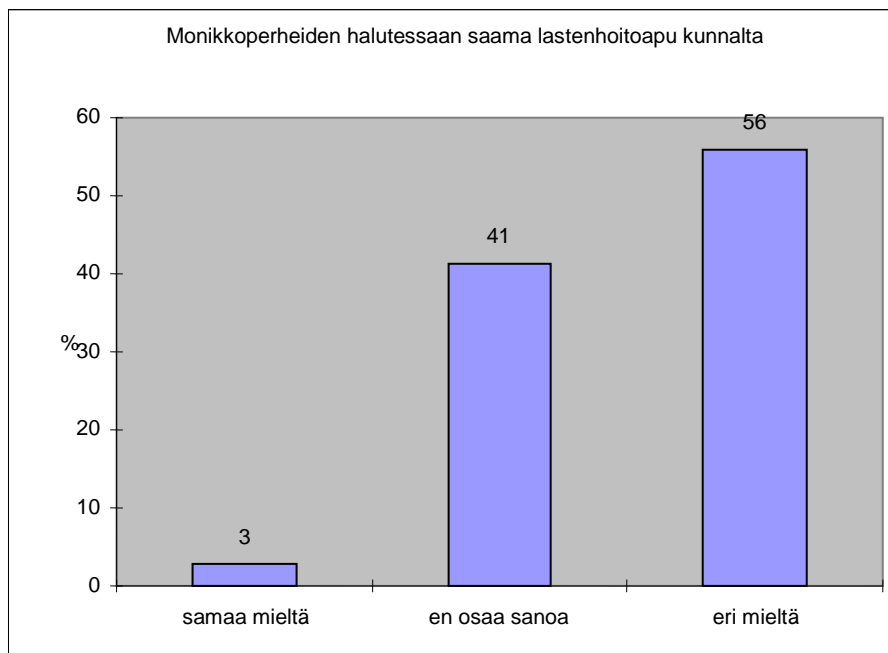
6.2.1 Kunnan tarjoama ja kunnilta saatu lasten- ja kodinhoitoapu monikkoperheille

Vastaajista 91 % (31 vastaajaa) oli sitä mieltä, ettei kunta ollut tarjonnut lastenhoitoapua. Kyselyyn vastanneista 6 % (2 vastaajaa) oli tarjottu lastenhoitoapua ja 3 % (1 vastaaja) ei ollut osannut sanoa oliko lastenhoitoapua tarjottu. (Kuvio 6)

Kuvio 6. Kuntien monikkoperheille tarjoama lastenhoitoapu

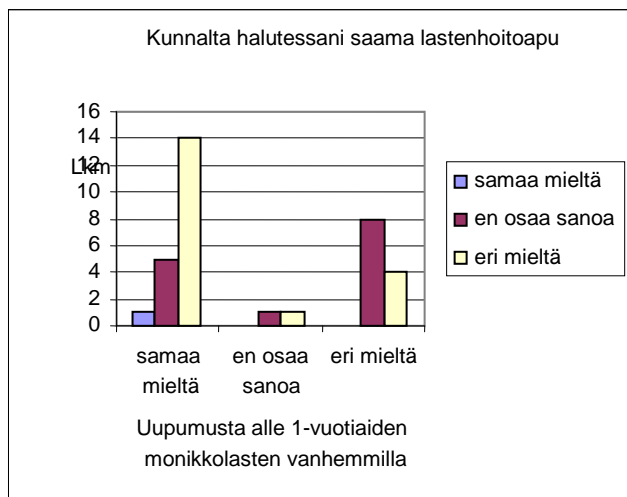
Vastaajista 3 % (1 vastaaja) oli saanut kunnalta lastenhoitoapua ja 56 % (19 vastaajaa) ei ollut saanut. Vastaajista 44 % (14 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa oliko saanut vai ei. (Kuvio 7)

Kuvio 7. Monikkoperheiden halutessaan saada lastenhoitoapu kunnalta

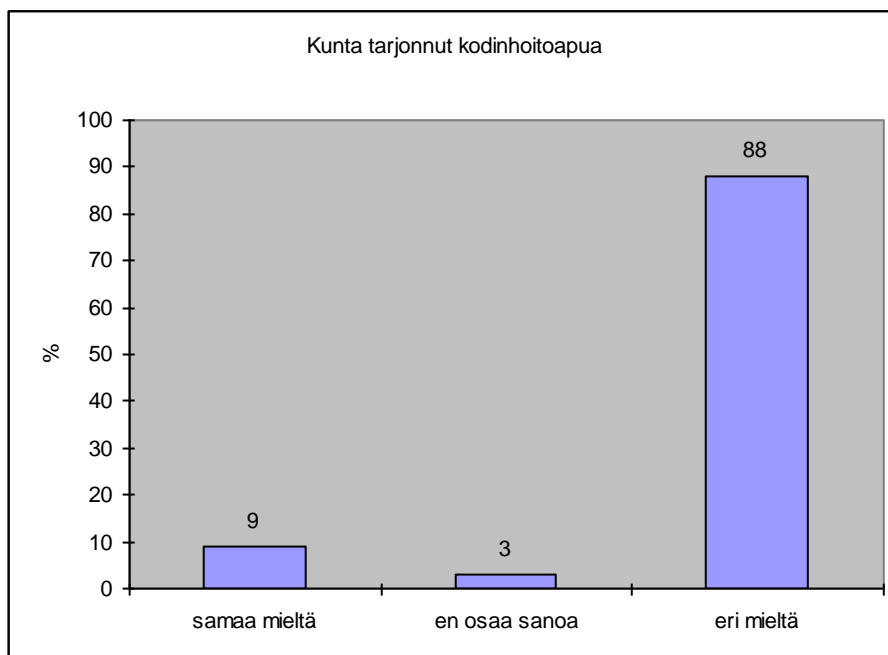
Kyselylomakkeen väittämä numero 14 ”Olen saanut halutessani lastenhoitoapua kunnalta” ristiintaulukoitiin väittämän numero 1 kanssa ”Olen kokenut erityistä uupumusta monikkolasten ollessa alle 1-vuotiaita.

Ristiintaulukoinnissa ilmenee, että monikkoperheissä uupumusta kokeneet eivät olleet saaneet kunnalta halutessaan lastenhoitoapua. (Kuvio 8)

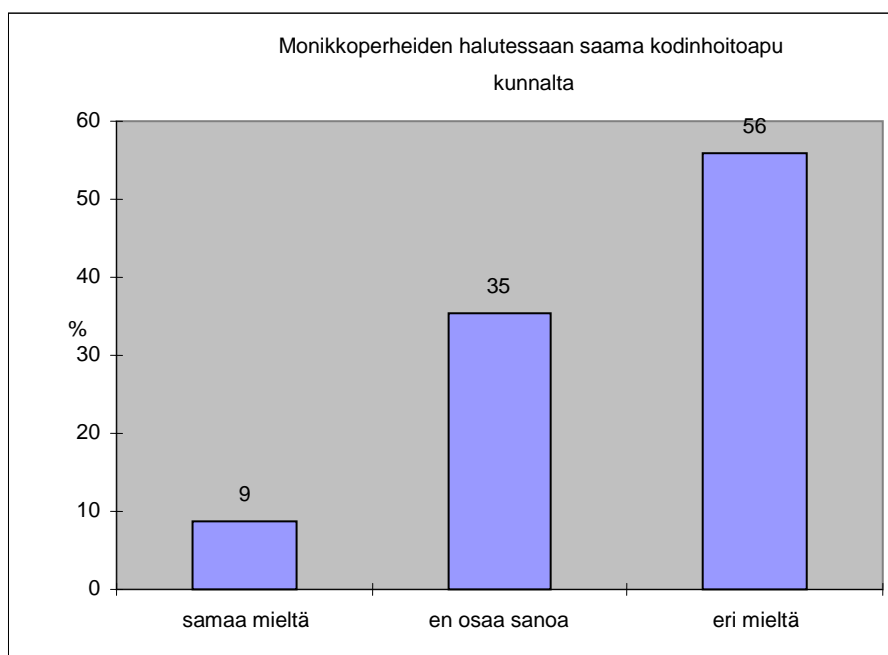
Kuvio 8 . Kunnalta saadun avun yhteys uupumukseen alle 1-vuotiaiden monikkolasten vanhemmilla.

Kyselyyn vastaajista 9 % (3 vastaajaa) oli sitä mieltä että kunta oli tarjonnut kodinhoitoapua. Vastaajista 3 % (1 vastaaja) ei osaa sanoa saiko vai ei ja 88 %:lle (30 vastaajaa) ei ollut tarjottu kodinhoitoapua. (Kuvio 9)

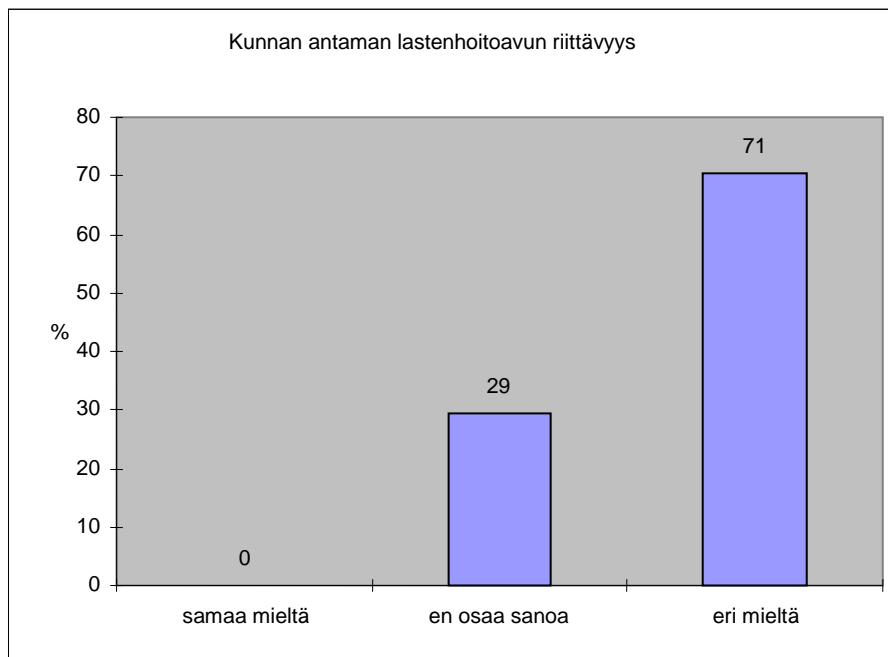
Kuvio 9. Kunnan monikkoperheille tarjoama kodinhoitoapu

Saman verran monikkoperheistä oli saanut kodinhoitoapua kunnilta kuin oli tarjottu-kin eli 9 % (3 vastaajaa). Vastaajista 56 % (19 vastaajaa) ei ollut saanut kodinhoi-toapua ja 35 % (12 vastaajaa) oli vastannut ettei osaa sanoa oliko saanut kodinhoi-toapua. (Kuvio 10)

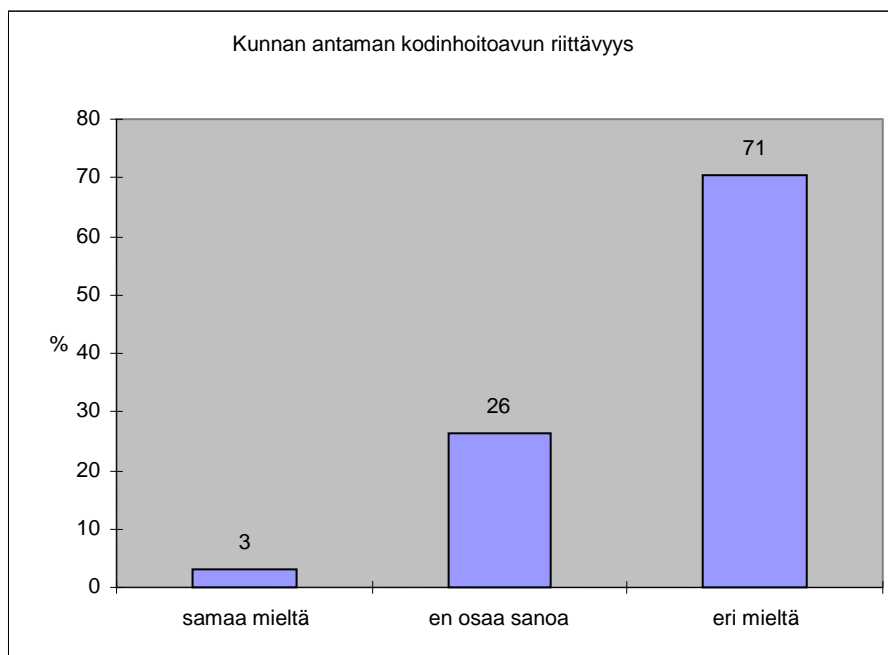
Kuvio 10. Monikkoperheiden halutessaan saama kodinhoitoapu kunnilta.

Kysymyksessä jossa kysyttiin oliko kunnan antama lastenhoitoapu ollut riittävää, ei ainutkaan vastaaja ole ollut sitä mieltä että se olisi riittävää. Vastaajista 71 % (24 vastaajaa) oli ollut sitä mieltä että lastenhoitoapu ei ole ollut riittävää ja 29 % (10 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa onko se riittävää. (Kuvio 11)

Kuvio 11. Kunnan monikkoperheille antaman lastenhoitoavun riittävyys

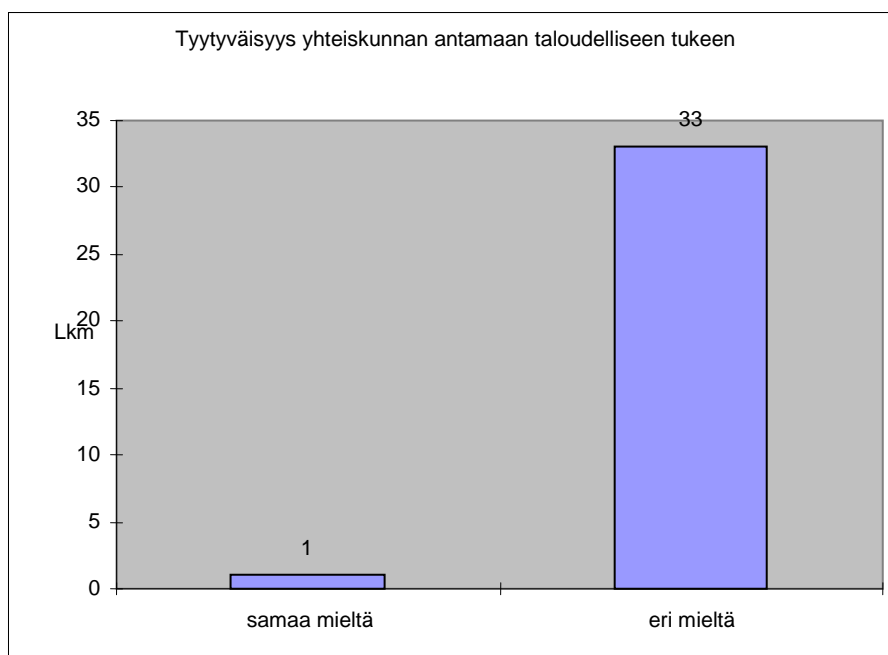
Monikkoperheille esitetyssä kysymyksessä kodinhoitoavun riittävydestä tuli melkein samanlainen vastaus kuin lastenhoitoavun riittävydestä. Vastaajista 71 % (24 vastaajaa) oli sitä mieltä että kunnan antama kodinhoitoapu oli riittämätöntä ja 3 % (1 vastaaja) mielestä se oli riittävää. Kyselyyn vastaajista 26 % (9 vastaajaa) vastaajista ei ollut osannut sanoa kodinhoitoavun riittävydestä. (Kuvio 12)

Kuvio 12. Kunnan monikkoperheille antaman kodinhoitoavun riittävyys

6.2.2 Yhteiskunnan antama taloudellinen tuki

Yhteensä 33 vastaajaa (97 %) 34:stä oli sitä mieltä että yhteiskunnan antama taloudellinen tuki monikkoperheille ei ollut riittävä. Yksi vastaaja (3 %) oli sitä mieltä että yhteiskunnan antama tuki on riittävä. (Kuvio 13)

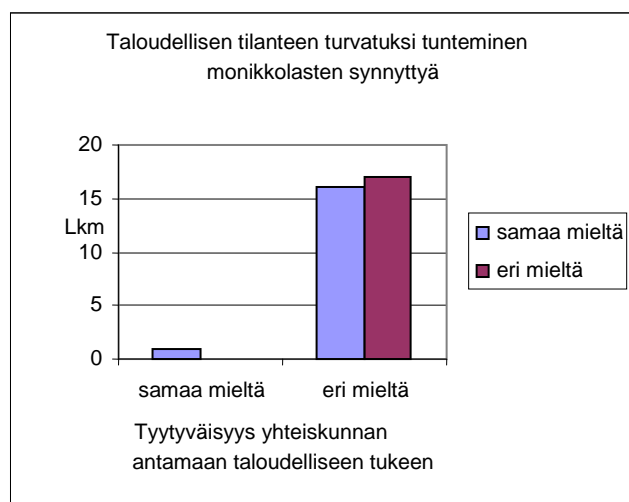

Kuvio 13. Monikkoperheiden tyytyväisyys yhteiskunnan antamaan taloudelliseen tukeen.

Väittäjä numero 26 ”Olen kokenut taloudellisen tilanteen turvatuksi monikkolasten syntymän jälkeen”, on ristiintaulukoitu väittäjän numero 27 ”Olen tyytyväinen yhteiskunnan antamaan taloudelliseen tukeen monikkoperheelle” kanssa.

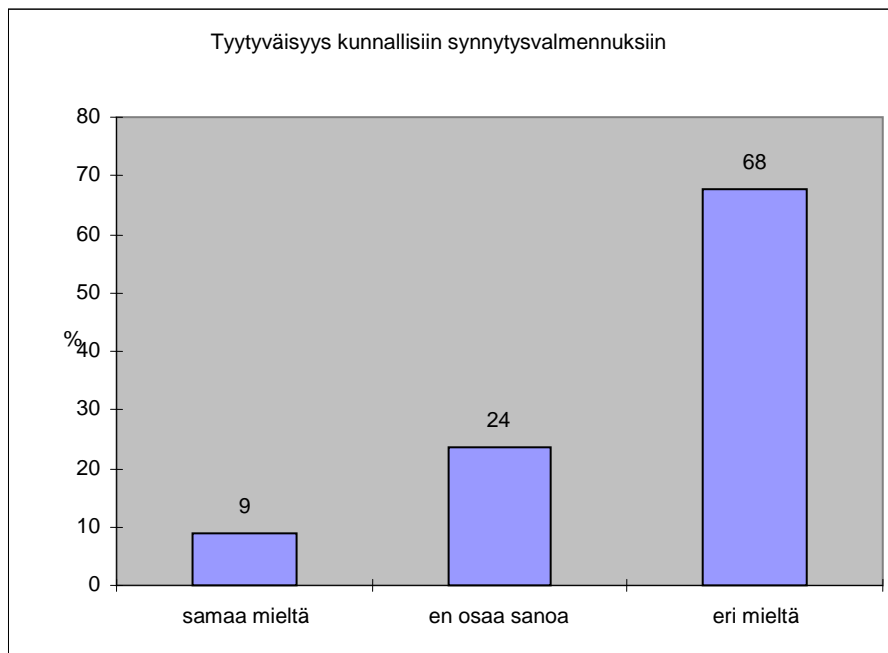
Ristiintaulukoinnissa ilmenee että monikkoperheen taloudellisen tilanteen turvallisuudesta huolimatta, monikkoperheet kokevat tyytymättömyyttä yhteiskunnan antamaan tukeen. (Kuvio 14)

Kuvio 14. Taloudellisen tilanteen turvatuksi tunteminen suhteessa yhteiskunnan antamaan taloudelliseen tukeen.

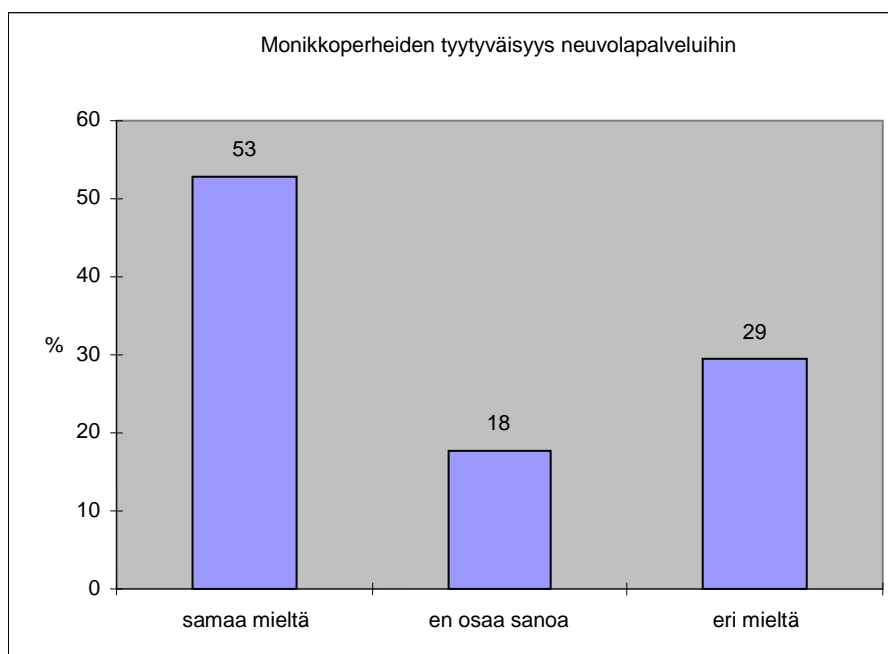
6.2.3 Tyytyväisyys kuntien antamaan synnytysvalmennukseen ja neuvolapalveluihin

Kyselyyn vastaajista 68 % (23 vastaajaa) ei ollut tyytyväinen kuntien antamaan synnytysvalmennukseen. Vastaajista 9 % (3 vastaajaa) oli ollut tyytyväinen valmennukseen ja 24 % (8 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa. (Kuvio 15)

Kuvio 15. Monikkoperheiden tyytyväisyys kuntien antamaan synnytysvalmennukseen.

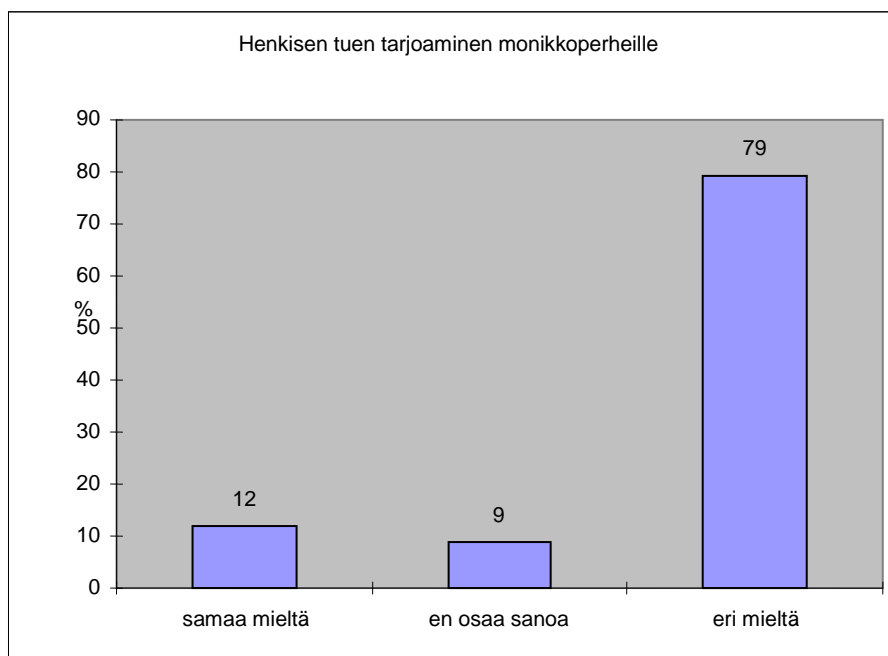
Vähän yli puolet (53 % ja 18 vastaajaa) oli ollut tyytyväinen neuvolapalveluihin. Vastaajista 29 % (10 vastaajaa) ei ole ollut tyytyväinen ja 18 % (6 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa. (Kuvio 16)

Kuvio 16. Monikkoperheiden tyytyväisyys neuvolapalveluihin.

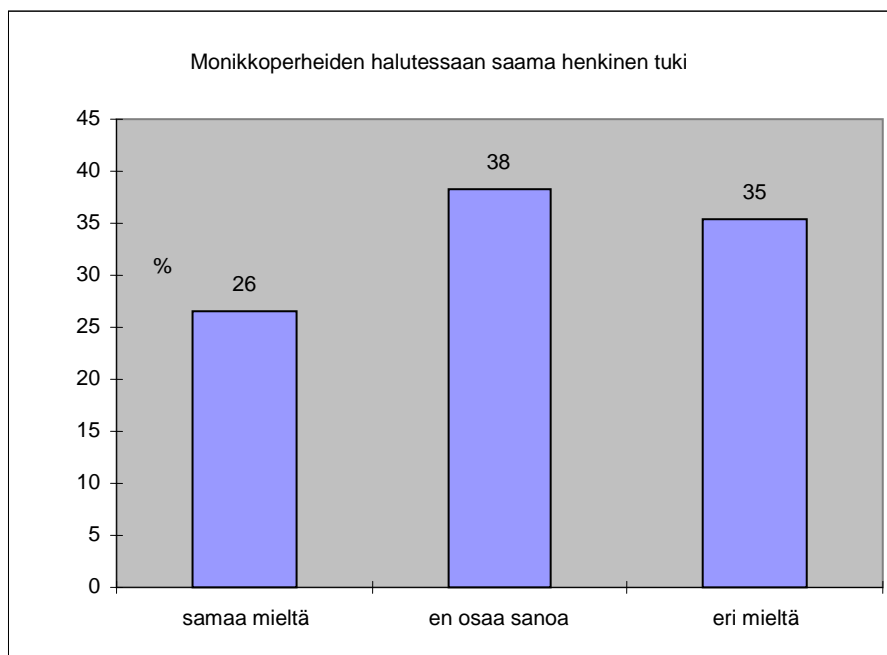
6.2.4 Monikkoperheille tarjottu ja heidän saamansa henkinen tuki

Vastaajista 79 % (27 vastaajaa) ei ollut tarjottu henkistä tukea ja 12 % (4 vastaajaa) oli kokenut hänelle tarjottavan henkistä tukea. (Kuvio 16)

Kuvio 16. Henkisen tuen tarjoaminen monikkoperheille

Vastaajista 26 % (9 vastaajaa) oli kokenut saaneensa henkistä tukea ja 35 % (12 vastaajaa) ei ollut saanut henkistä tukea. (Kuvio 17)

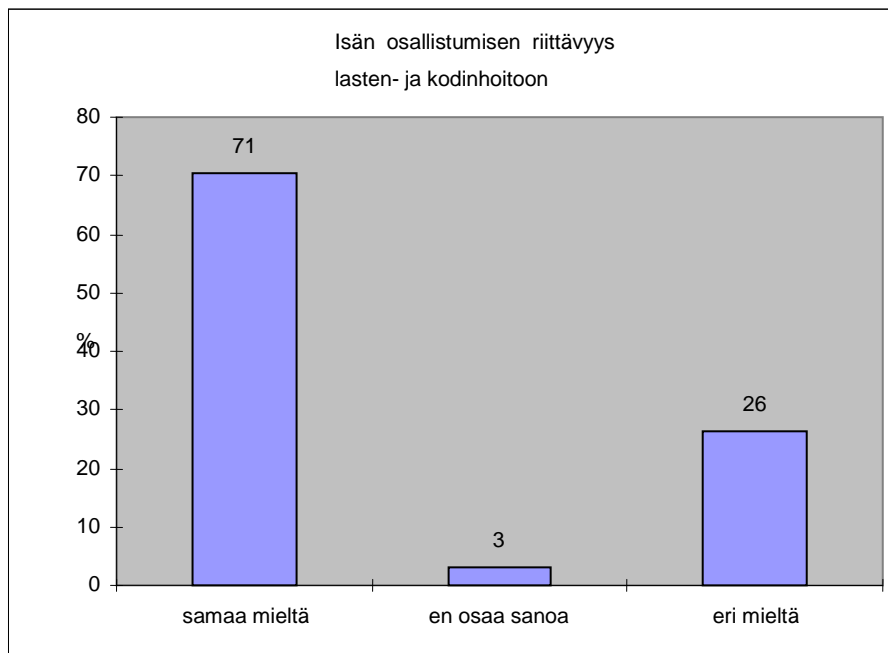
Kuvio 17. Monikkoperheiden halutessaan saada henkinen tuki

6.3 Muut monikkoperhettä tukevat tahot

Monikkoperhe tarvitsee konkreettista hoitoapua monikkolasten hoitoon. Molempien puolisoiden osallistuminen tasavertaisesti monikkolasten hoitoon, auttaa monikkolapsia pääasiallisesti hoitavaa vanhempaa jaksamaan. Lähisukulaisten ja ystävien apu on tärkeää, joskaan aivan ihan kaikilla ei isovanhemmat asu lähellä ja näin heillä ei ole mahdollisuutta hoitaa lastenlapsiaan. Monet isovanhemmista ovat myös niin nuoria, että he ovat täysipäiväisesti vielä työelämässä. Opinnäytetyössäni olen tarkastellut puolisoiden osallistumista monikkolasten hoitamiseen, sekä lähiomaisten ja ystävien antamaa tukea monikkoperheille.

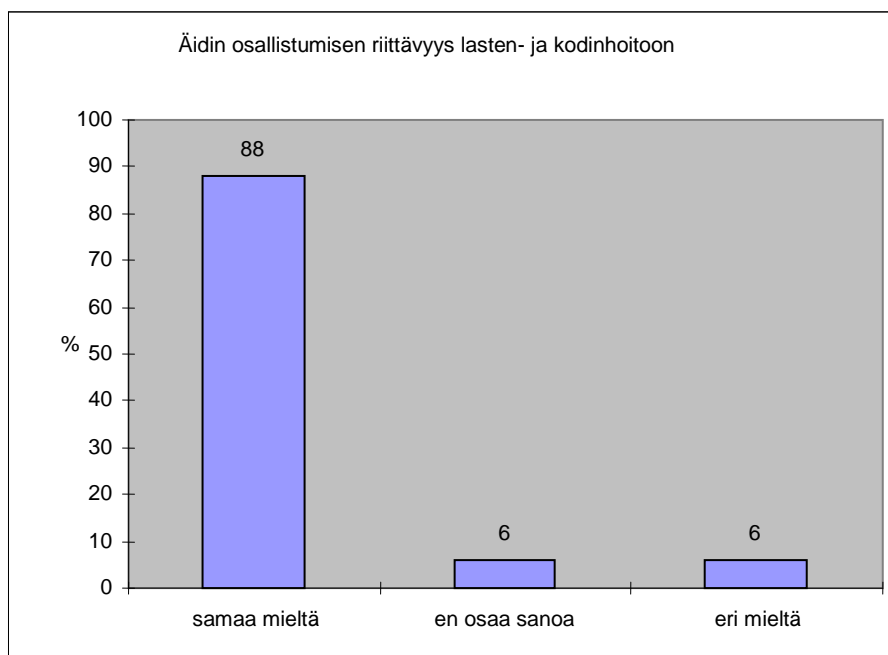
6.3.1 Puolisoiden osallistuminen lasten- ja kodinhoitoon

Kyselyyn vastaajien mielestä 71 % (24 vastaajaa) isistä oli osallistunut riittävästi lasten- ja kodinhoitoon kuin taas 26 % (9 vastaajaa) ei ollut osallistunut. Vastaajista 3 % (1 vastaaja) ei ollut osannut sanoa oliko isä osallistunut riittävästi lasten- ja kodinhoitoon. (Kuvio 18)

Kuvio 18. Lasten isän osallistumisen riittävyys lasten- ja kodinhoitoon

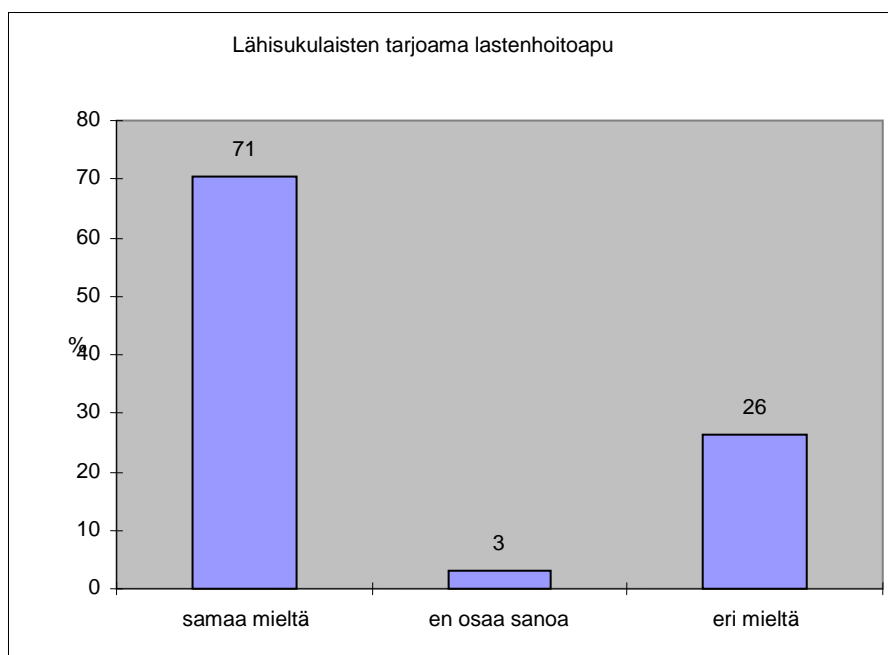
Monikkoperheille tarkoitettuun kyselyyn vastanneista 88 % (30 vastaajaa) oli sitä mieltä että äiti oli osallistunut riittävästi lasten- ja kodinhoitoon. Vastaajista 6 % (2 vastaajaa) mielestä äiti ei ollut osallistunut riittävästi ja 6 % (2 vastaajaa) ei osannut sanoa. (Kuvio 19)

. Kuvio 19. Lasten äidin osallistumisen riittävyys lasten- ja kodinhoitoon

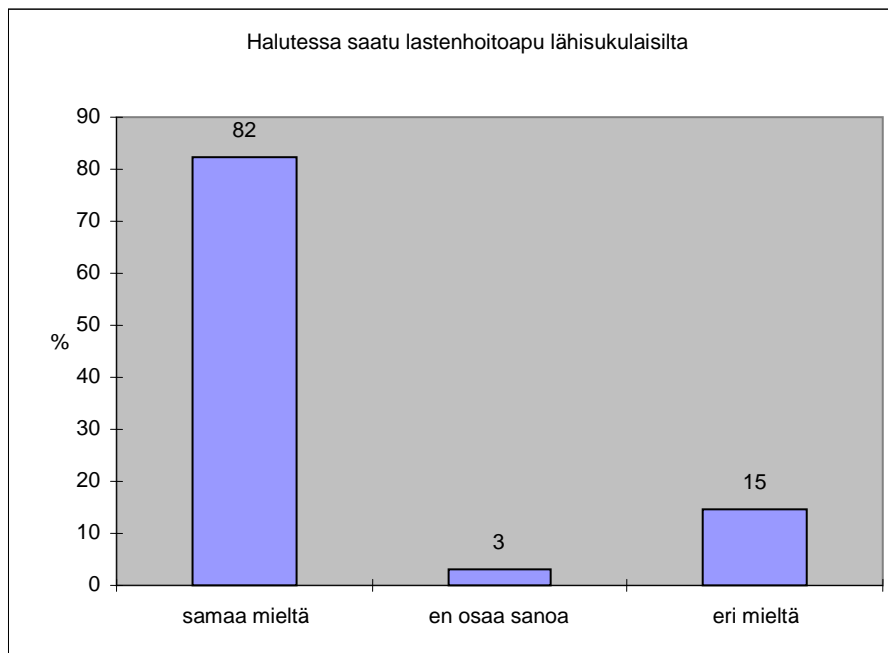
6.3.2 Lähisukulaisten ja ystävien antama lasten- ja kodinhoitoapu

Lähisukulaiset olivat tarjonneet lastenhoitoapua 71 % (24 vastaajaa) vastaajista. Vastaavasti lähisukulaiset eivät olleet tarjonneet lastenhoitoapua 26 % (9 vastaajaa) vastaajista. Vastaajista 3 % (1 vastaaja) ei ollut osannut sanoa lähisukulaisten antamasta lastenhoitoavusta. (Kuvio 20)

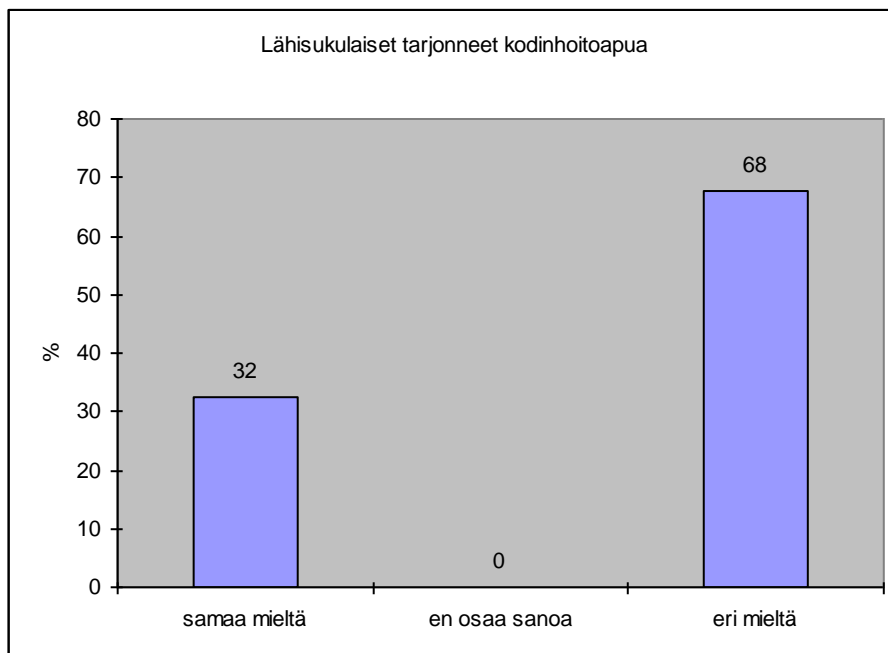
Kuvio 20. Lähisukulaisten tarjoama lastenhoitoapu

Monikkoperheille tarkoitettuun kyselyyn vastaajista 82 % (28 vastaajaa) oli saanut halutessaan lastenapua lähisukulaisilta, kun taas 15 % (5 vastaajaa) ei ollut saanut sitä. Vastaajista 3 % (1 vastaaja) ei ollut osannut sanoa oliko saanut halutessaan lastenhoitoapua. (Kuvio 21)

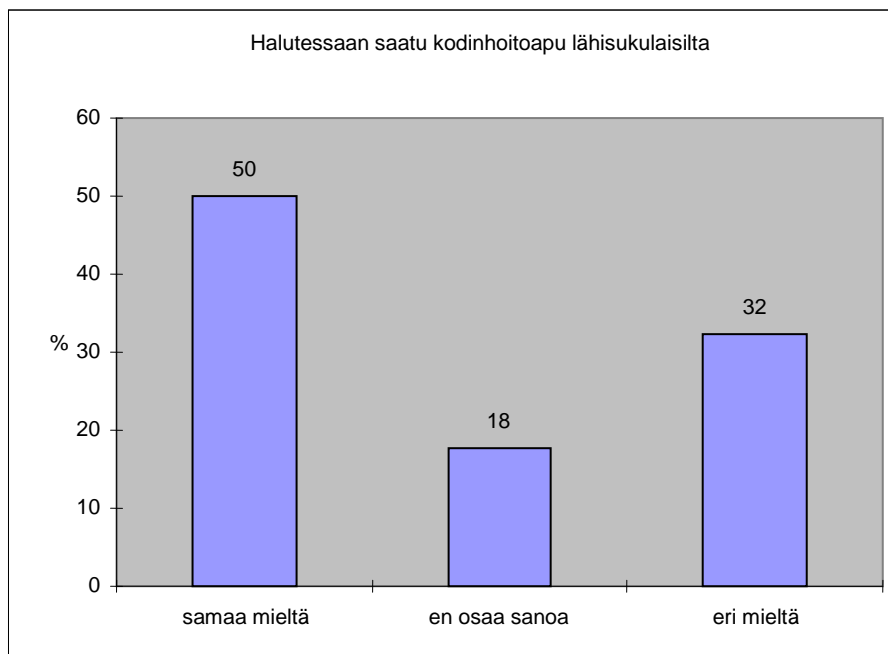
Kuvio 21. Olen saanut halutessani lastenhoitoapua lähisukulaisilta.

Lähisukulaiset olivat tarjonneet kodinhoitoapua 32 % (11 vastaajaa) vastaajista. Vastaavasti 68 % (23 vastaajaa) oli eri mieltä eli heille eivät lähisukulaiset olleet tarjonneet kodinhoitoapua. (Kuvio 22)

Kuvio 22. Lähisukulaiset tarjonneet kodinhoitoapua.

Puolet vastaajista oli saanut halutessaan kodinhoitoapua lähisukulaisilta (17 vastaajaa). Vastaavasti 32 % (11 vastaajaa) ei ollut saanut ja 18 % (6 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa. (Kuvio 23)

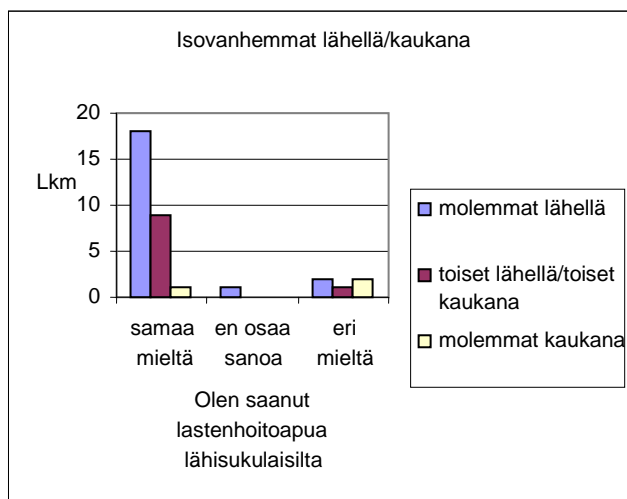

Kuvio 23. Halutessaan saatu kodinhoitoapu lähisukulaisilta.

Kyselylomakkeen taustamuuttuja kysymys numero 13, ristiintaulukoitiin Tixel-ohjelmalla kyselylomakkeen väittämien numero 6 ” Olen saanut halutessani lastenhoitoapua lähisukulaisilta ” ja numeron 8 ” Olen saanut halutessani kodinhoitoapua lähisukulaisilta” kanssa.

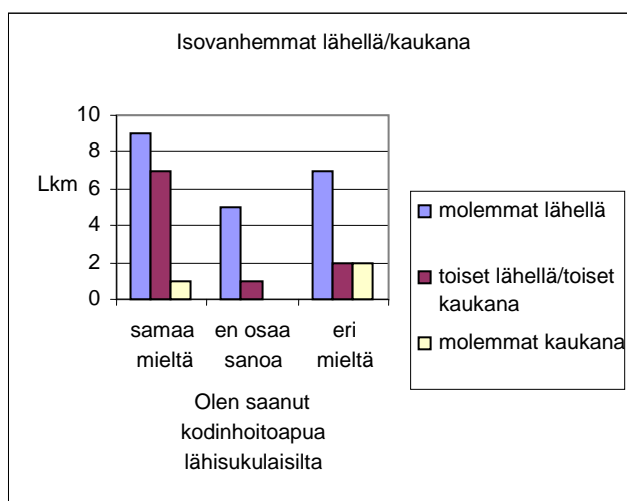
Ristiintaulukoinnin tuloksena oli, että vastaajien mukaan monikkoperhettä lähellä asuvat isovanhemmat auttavat monikkoperheitä lastenhoidossa. (Kuvio 24)

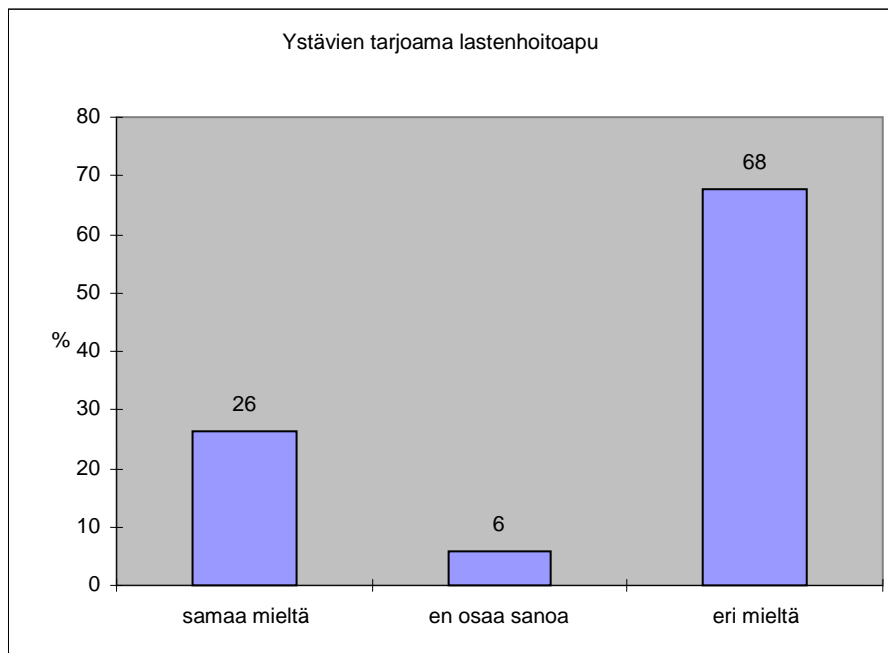
Kuvio 24. Isovanhempien asuminen lähellä/kaukana suhteessa lähisukulaisten antamaan lastenhoitoapuun.

Kodinhoitoavun antaminen oli vähäisempää, vaikka isovanhemmat asuivat lähellä monikkoperhettä. (Kuvio 25)

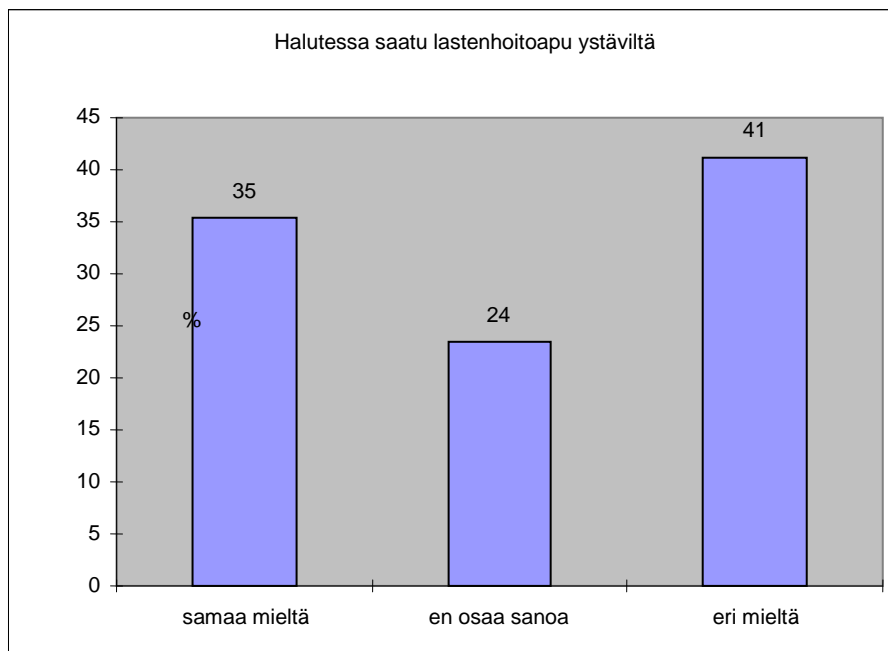
Kuvio 25. Isovanhempien asuminen lähellä/kaukana suhteessa lähisukulaisten antamaan kodinhoitoapuun.

Kyselyyn vastaajista 26 % (9 vastaajaa) oli sitä mieltä että ystävät olivat tarjonneet hänelle lastenhoitoapua. Vastaajista 6 % (2 vastaajaa) ei tiedä olivatko ystävät tarjonneet lastenhoitoapua ja 68 % (23 vastaajaa) on sitä mieltä että ystävät eivät olleet tarjonneet lastenhoitoapua. (Kuvio 26)

Kuvio 26. Ystävien tarjoama lastenhoitoapu

Vastaajista 35 % (12 vastaajaa) oli saanut halutessaan lastenhoitoapua ystäviltä ja 41 % (14 vastaajaa) ei ollut sitä saanut ystäviltään. Lisäksi 24 % (8 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa lastenhoitoavun antamisesta ystäviltään. (Kuvio 27)

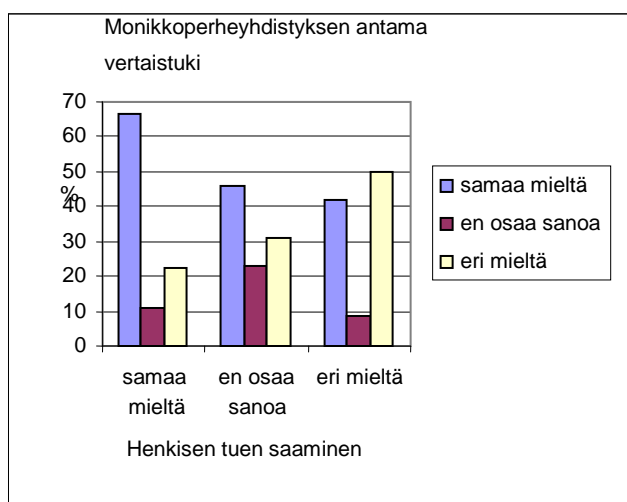
Kuvio 27. Halutessa saatu lastenhoitoapu ystäviltä

Kyselyyn vastaajista 12 % (4 vastaajaa) olivat ystävät tarjonneet kodinhoitoapua ja 15 % (5 vastaajaa) oli saanut halutessaan ystäviltään kodinhoitoapua. Vastaajista 6 % (2 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa onko kodinhoitoapua tarjottu hänen ystäviensä toimesta ja 38 % (13 vastaajaa) ei ollut osannut sanoa olisivatko hänen ystävänsä tarjonneet lastenhoitoapua hänen halutessaan. Vastausten perusteella 82 % (28 vastaajaa) ei ollut tarjottu lastenhoitoapua ystävien puolesta, eikä 47 % (16 vastaajaa) ollut saanut lastenhoitoapua ystäviltään.

6.3.3 Monikkoperheyhdistyksen antama henkinen tuki sekä yksityisten ja yhdistysten antama maksullinen lasten- ja kodinhoitoapu

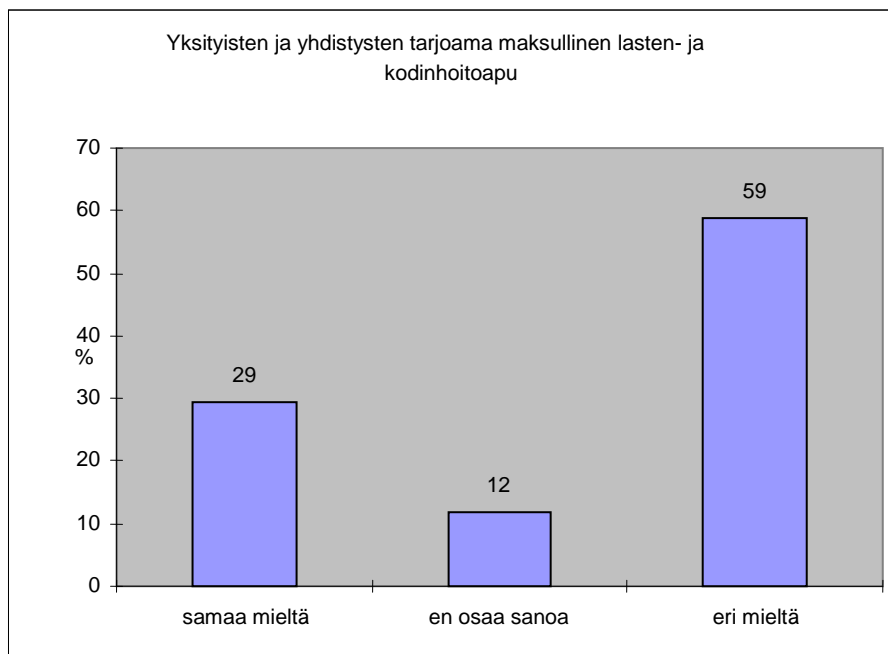
Kyselylomakkeen väittämä numero 23 ”Olen saanut halutessani henkistä tukea, vertaistukea tai terapiaa monikkolasten synnyttyä”, ristiintaulukoitiin Tixel-ohjelmalla väittämän numero 25 kanssa, ”Olen osallistunut monikkoperheyhdistyksen toimintaan ja saanut sieltä riittävästi vertaistukea”

Ristiintaulukoinnin tuloksena saatiin tulos, jonka mukaan lähes 70 % monikkoperheyhdistyksen toimintaan osallistuneista on saanut sieltä henkistä tukea. Vastaajista 50 % ei ole osallistunut monikkoperheyhdistyksen toimintaan, eikä myöskään saanut henkistä tukea. (Kuvio 28)

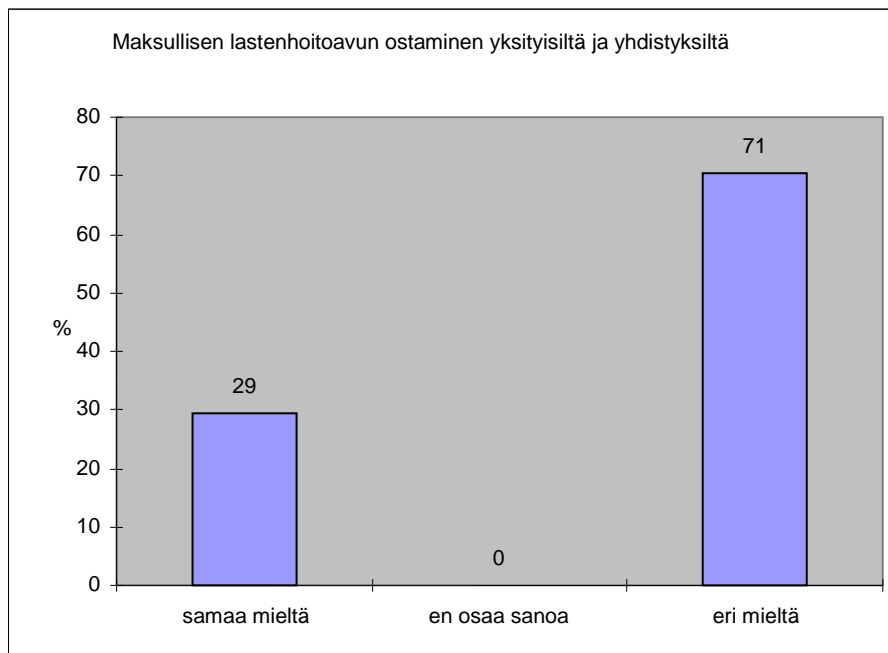
Kuvio 28 . Monikkoperheyhdistyksen antama vertaistuki suhteessa henkisen tuen saamisen kanssa.

Vastaajista 29 % (10 vastaajaa) olivat yhdistykset ja yksityiset palveluntarjoajat tarjonneet maksullista lasten- ja kodinhoitoapua. Vastausten perusteella 59 % (20 vastaajaa) eivät olleet yksityiset tai yhdistykset tarjonneet palvelujaan. (Kuvio 29)

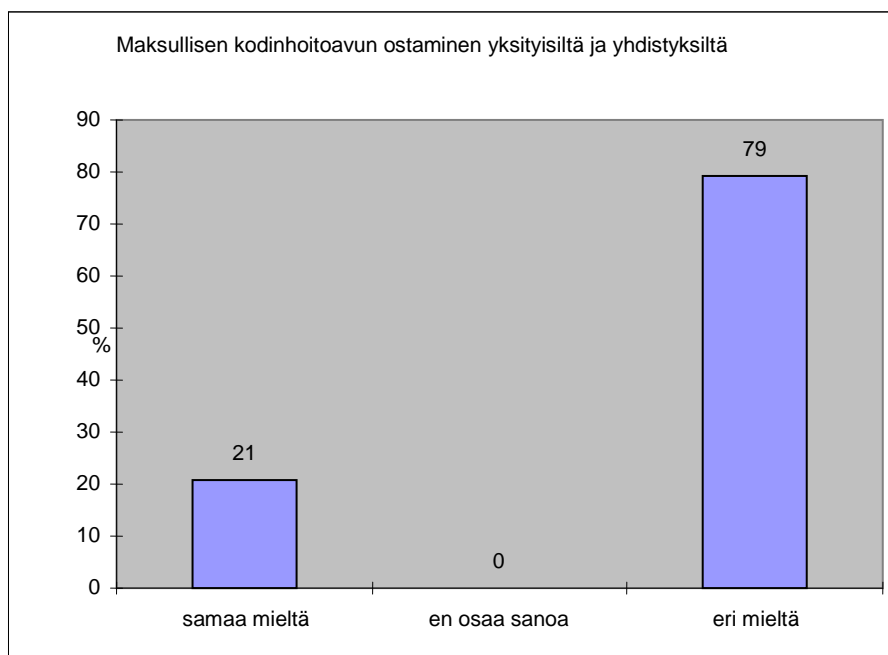
Kuvio 29. Yksityisten ja yhdistysten tarjoama maksullinen lasten- ja kodinhoitoapu

Vastaajista 29 % (10 vastaajaa) oli ostanut maksullista lastenhoitopalvelua yksityisiltä ja yhdistyksiltä. Vastaavasti 71 % (24 vastaajaa) ei ollut ostanut lastenhoitoapua. (Kuvio 30)

Kuvio 30. Maksullisen lastenhoitoavun ostaminen yksityisiltä ja yhdistyksiltä

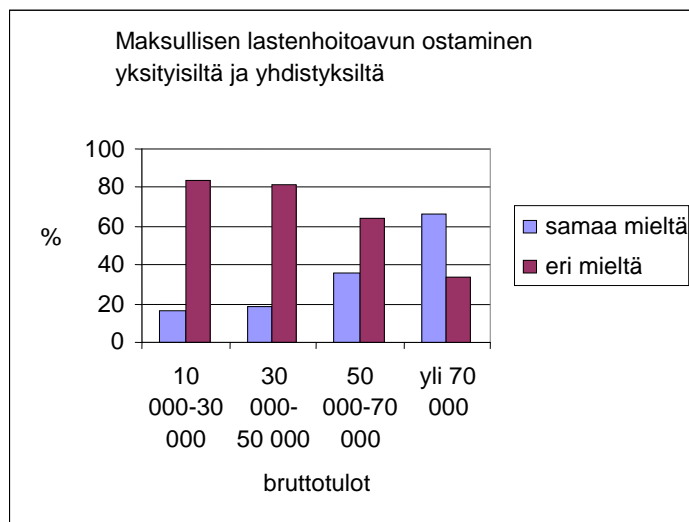
Vastaajista 21 % (7 vastaajaa) oli ostanut maksullista kodinhoitoapua yksityisiltä ja yhdistyksiltä, kun taas 79 % (27 vastaajaa) ei ollut ostanut kodinhoitoapua. (Kuvio 31)

Kuvio 31. Maksullisen kodinhoitoavun ostaminen yksityisiltä ja yhdistyksiltä.

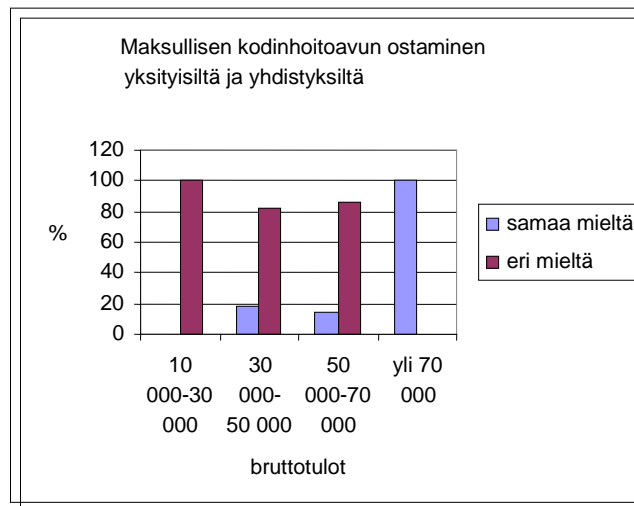
Taustamuuttuja vastaajien bruttotulot ristiintaulukoitiin Tixel-ohjelmalla kyselylomakkeen väittämien numero 20 ”Olen ostanut lastenhoitoapua yksityisiltä ja yhdistyksiltä” ja 21 ”Olen ostanut kodinhoitoapua yksityisiltä ja yhdistyksiltä”.

On selkeästi nähtävissä että tuloja ja maksullista lastenhoitoapua verrattaessa, perheet joilla oli suuremmat tulot, ovat ostaneet enemmän lastenhoitoapua. (Kuvio 32)

Kuvio 32 Lastenhoitoavun ostaminen suhteessa bruttotuloihin.

Kodinhoitoavun ostaminen lisääntyy myös tulojen kasvaessa. Perheet joissa ansaitaan yli 70 000 euroa vuodessa, olivat kaikki ostaneet kodinhoitoapua, kun taas alle 30 000 euroa vuodessa ansaitsevat perheet eivät olleet ostaneet kodinhoitoapua ollenkaan. (Kuvio 33)

Kuvio 33. Kodinhoitoavun ostaminen suhteessa bruttotuloihin

6.4 Jaksamista edistävät tai esteenä jaksamiselle olevat asiat monikkoperheessä

Monikkovanhempia pyydettiin vastaamaan avoimeen kysymykseen monikkovanhemmukseen liittyen jaksamista edistävästä ja jaksamisen esteenä olevista asioista. Kyselylomakkeessa 29 oli vastannut avoimeen kysymykseen. Kyselylomakkeessa avoimen kysymyksen kohta oli tyhjä 5:ssä lomakkeessa.

6.4.1 Yhteiskunnan tarjoama ja yhteiskunnalta saatu tuki

Joissakin monikkoperheissä taloudellinen tilanne on ollut tiukka ja toivottavaa on parempi yhteiskunnallinen taloudellinen tuki. Monikkolapsien vanhemmat joutuvat ostamaan aina kaikkea tuteista turvaistuimiin kaksi kappaletta. Monikkolapsiperheissä ei ole mahdollisuus kierrättää vaatteita ja kenkiä lapselta toiselle, koska vaatteet ovat samankokoiset. Monikkolasten syntymän aiheuttama taloudellinen kuormitus on kaksinkertainen verrattuna yhden lapsen syntymään.

”Taloudellisesti oli todella tiukkaa, kun oli vielä opiskelija ja äitiyspäiväraha oli minimi ja sitäkin sai sitten vielä 2 kk pidempään, vaikka kodinhoitotukikin olisi ollut suurempi”

”Toisinaan toivoisi myös suurempaa taloudellista tukea yhteiskunnalta. Varsinkin kun lapsille hankitaan isompaa/kalliimpaa. Kun rahat ovat vähissä, rasittaa se jaksamista. Eihän kaksosten saanti ole itsestä kiinni, tarkoitan, ettei itse voi valita saako kaksoset vai ei”

”Välillä tiukat taloudelliset asiat esim. kun mies on työttömänä ovat jaksamisen kannalta tiukkaa aikaa”

”Toki taloudellinen tuki voisi olla parempi, kun ei tarvitsisi koko ajan olla miettimässä raha-asioita, niin auttaisi jaksamaan. Erityisesti äitiyspäiväraha pitäisi saada lapsikohtaisesti eikä raskauskohtaisesti”

”Taloudellinen rasituskin on aivan eri ja pakko käyttää paljon kierrätystä ja ystävien lasten vanhoja vaatteita, luistimia yms.”

”Kaksos-kolmosperheitä tarttisi tukea paremmin rahallisesti (esim. vaippa-raha)”

Useat vastaajat ovat sitä mieltä että apua ei ole tarjottu tai tarvittaessa annettu monikkoperheille lasten- ja kodinhoitoon.

”Jaksamisen esteenä on ollut se, ettei ole saanut apua kodinhoitoon tai ruoanlaittoon äidille”

”Lastenhoitoapu on todella tarpeellista monikkojen vauva-aikana. Se on esteenä jaksamiselle kun kaikki hoidetaan itse. Hoitoapua ei saa, vaan täytyy ostaa, jos ei sukulaiset pysty tarjoamaan apua”

”Kunnalta emme saaneet minkäänlaista apua, mikä olisi varmasti tullut tarpeeseen. Ensimmäinen vuosi meni täysin sumussa”

”- kunnilla on harvoin resursseja antaa lapsiperheille apua, vanhuspuoli vie kotipalvelun ajan”

”Olisi ollut mukavaa, jos kunnalta olisi saanut tukea sekä lasten- että kodinhoitoon. Tämä tulisi tapahtua/olla saatavana joka monikkoperheessä kunnasta riippumatta”

”Yhteiskunnan tulisi enemmän tukea lastenhoitoa kotona”

”Apua oli tosi vaikea saada ja kun itse apua pyysin neuvolasta sain puh nron johon soittaa. Meni monta viikkoa ennen kuin sain sosiaalitoimistosta kyseisen ihmisen kiinni. Sitä kautta sain apua jaksamiseen joka on todella vähäistä eli 6 tuntia /kk”

”Kaksois-kolmoisperheitä tarttisi tukea paremmin rahallisesti ja myös siinä lasten ja kodinhoidossa. Esim. perhetyöntekijä, tai kodinhoitaja edes kerran kuukaudessa 8 tuntia ilmaiseksi”

”Apua tarjotaan yleensä vähän, ja vielä vähemmän kun lapsella/lapsilla on jotain erityisongelmaa. Kuntien kannattaisi ennaltaehkäisevästi antaa lastenhoitoapua kaksosten/monikoiden vanhemmille, kuten joskus on ollut tapana. Itse en ole saanut kunnalta lastenhoitoapua”

”Kunnilta tulisi helpommin saada esim. kodinhoitaja kerran kuukaudessa/kahdessa kuukaudessa, silloin ehtisi hoitamaan myös hiukan itseään eikä pelkästään kotia ja lapsia”

”Toisinaan toivoisi saavansa ulkopuolista apua joko kodinhoitoon tai siksi ajaksi lapsille, että saa itse kodin kuntoon”

”Sekä kodinhoito- että lastenhoitoapua pitäisi olla helpommin saatavilla”

”Itse olisin tykännyt kunnan/neuvolan tarjoamasta tuesta kotiin asti eli esimerkiksi vauva-aikana pienen tuen tarjonta, siitä turkin olisin kieltäytynyt, mutta kynnys pyytää on korkea! Toisaalta jos tietäisi jonkun palvelun/tuen kuuluvan ilman muuta tuplaperheelle ja sen hakemisessa neuvottaisiin, varmasti sitä tulisi haettuakin!”

6.4.2 Muut jaksamiseen vaikuttavat tekijät

Monet monikkovanhemmista ovat kokeneet omien ja monikkolasten hyvien yöunien auttavan jaksamisessa. Unen määrä ja laatu vaihtelee eri kaksosperheissä. Monikkolasten vanhemmat saattavat pyrkiä saamaan lapset samaan rytmiin jolloin yöheräilyjä on vähemmän. Joissakin monikkoperheissä lapset ovat olleet hyviä nukkumaan yöllä ja näin ollen vanhemmillakin on ollut mahdollisuus nukkua. Vanhempien omat päiväunet lapsien ollessa päiväunilla on antanut mahdollisuuden nukkua.

” Hyvät yöunet ”

” Pärjäämistä lyhyillä yöunilla ”

”Lapset ovat olleet hyviä nukkumaan öisin – se auttaa jaksamaan kun saa itsekin nukkua ”

”Jaksamista auttanut hyvät yöunet, vauvat eivät ole valvottaneet, ovat olleet aina samassa rytmissä”

”Alkuvaiheessa kun toinen vauvoista heräsi, herätin toisenkin, sain heidät samaan univalverytmiin (useimmiten)”

”Nukkua kannattaa aina kun mahdollista, myös päivällä, lepää! Aina kun siihen on mahdollisuus, Rythmi on tärkeää jaksamisen kannalta ja mielellään sama rytmi monikoilla”

”Jaksamista lasten ollessa pieniä edisti se, että heillä oli sama rytmi: he söivät ja nukkuivat yhtä aikaa”

”Jaksamiseen auttaa jos lapset nukkuvat yönsä että äitikin saisi levätä”

” Tärkeä asia rytmi! Nukkuivat ja söivät samassa rytmissä”

Huonolaatuinen nukkuminen on esteenä jaksamiselle. Lasten öiset heräilyt syömään vähentävät vanhempien nukkumisaikaa. Eri rytmissä olevat monikkolapset rasittavat vanhempia kaksikertaisesti verrattuna yhteen pieneen lapseen. Pitkäaikainen yöunen vähäinen määrä aiheuttaa jatkuvan väsymyksen tunteen.

”... mutta elämän laatu voi kärsiä pitkään jatkuneista unettomista öistä ja sen myötä ongelmia ilmenee muillakin alueilla”

”Jaksamisen esteenä ollut lasten syntymän jälkeen unen puute; selitys: mies töissä ja isovanhempien oma pelko hoitaa pieniä vauvoja, joten pääosin yksin hoidin yötä päivää”

”Kun kodin (tiskit, pyykit yms.) raivauksen joutuu suorittamaan iltaisin lasten nukahdettua, on oma lepoaika turhan lyhyt”

”Itsellä oli tosi vaikeaa jaksamisen kannalta koska lapset nukkuivat todella huonosti ensimmäiset 1,5 vuotta”

”Yritä iloita jokaisesta pienten hymystä, myös unettoman yön jälkeen”

”Kaksoset söivät yöllä usein ja yöunet jäivät äidiltä vähäisiksi. Kerran muistan yöllä nukkuneeni ehkä tunnin...”

”Väsymys oli suurin tekijä jaksamiseen. Yöunet jäivät todella vähiin ensimmäisen vuoden aikana. Toinen kaksosista nukkui ensimmäisen täyden yönensä kertaakaan heräämättä 8 kuukauden ikäisenä.”

Puolison osallistuminen arjen pyörytykseen on ollut jaksamista edistävä tekijä. Kaksosten hoito on työlästä ja jos molemmilla vanhemmilla on ollut mahdollisuus osallistua lasten- ja kodinhoitoon, on se auttanut vanhempia jaksamaan. Isän mahdollisuus pitää isyyslomat on auttanut äitiä jaksamisessa.

”Lasten ollessa pieniä jaksamista on auttanut isän osallistuminen lastenhoitoon”

”Onneksi lasten isä osallistui lasten- ja kodinhoitoon täysipainoisesti – sen mukaan kun työnsä lisäksi pystyi”

”Molempien on osallistuttava kodin- ja lastenhoitoon – muuten ei tule mitään!”

”Alkutaipaleella auttoi paljon se esikoisten hoidossa, että mies piti ensimmäiset isyysvapaaviikot kesälomaviikkojen kanssa vuorotellen ja oli apunani 7 viikkoa kotona”

”Mieheni on ollut täysillä mukana asiassa, mikä on myös edistänyt jaksamista”

”Perheessämme isä käytti lasten synnyttyä heti isyysvapaan sekä vanhempainvapaan pidennyksen ja lisäksi muutamaa kuukautta myöhemmin n. 2,5 kk vanhempainvapaata. Jos molemmilla on mahdollisuus olla kotona, jaksaminen on helpompaa”

”Lasten kanssa jaksamista edistää suuresti puolison tuki”

”Molemmat vanhemmat osallistuvat lasten kasvatukseen ja hoitoon”

”Mies auttoi kyllä niin paljon kun pystyi”

”Jaksamista auttaa myös se että isä osallistuu tasavertaisesti poikien hoitoon kun on kotona”

Puolison poissaolo tai hänen osallistumattomuutensa lasten- ja kodinhoitoon on jaksamista estävä tekijä. Erityisesti miehen työ tai työmatkat ovat vaikuttaneet äidin jaksamiseen negatiivisesti.

”Muistan kyllä miehen pitkien työmatkojen aikaan olleeni ajoittain tosi väsynyt”

”Äidin jaksamiseen negatiivisesti on vaikuttanut miehen työmatkat, pituudeltaan 1-2 viikkoa”

”Mies on 5 vuorotyössä ja todella vähän lasten kanssa”

”Lasten isän ainainen työnteko (yksityisyrittäjä)”

”Kerran muistan yöllä levänneeni ehkä tunnin...Isä ei auttanut yösyötöissä vaikka kaksoset saivat maitoa pullosta”

Lähiomaisten ja ystävien antama kodin- ja lastenhoitoapu on ollut jaksamista edistävä tekijä. Eniten tukea olivat antaneet monikkolasten isovanhemmat. Isovanhempien ja ystävien apu oli enimmäkseen lastenhoitoapua, mutta myös kodinhoitoapua oli saatu.

”Korvaamaton apu on ollut oma äitini eli poikien mummu, joka on ollut apunamme paljon”

Jaksamista kotona 0-1-vuotiaiden kaksosten kanssa auttoi eniten säännöllinen ystävän apu kerran viikossa. Marja tuli joka keskiviikko vei lapsia ulos ja autteli kotitöissä”

”Siskoni tarjoama hoitoapu on jäänyt siltä ajalta mieleen, sain nukkua yhden syöttövälin, kun hän antoi pullosta ruokaa vauvoille eli melkein 5 tuntia putkeen nukuin”

”Kun lapset kasvaneet kahden vuoden ikään, isovanhemmat uskalsi olla enemmän lasten kanssa jolloin sain omaa aikaa esimerkiksi huilaamiseen ja omaan harrastukseen”

”Ulkopuolista apua olen tarvittaessa saanut isovanhemmilta, muttei heitäkään aina kehtaa pyytää”

”Se että olemme jaksaneet monikkovanhempina kohta 4 vuotta, on edellyttänyt että joku muu ottaa välillä vastuuta lastenhoidosta. Varsinkin sukulaisten apu on ollut korvaamaton”

”Isovanhemmat olivat suurena apuna. Jo pelkkä sylissä pitäminen helpotti eli molemmilla oli syli ja äiti sai vain hetken olla”

”Omat vanhemmat ottivat joskus lapsia hoitoon pyydettyäessä, mutta en edes pyytänyt kodinhoitoapua, kun sitä ei koskaan tarjottu”

”Sukulaisten tuki –toki sitä on täytynyt sukulaisilta pyytää”

”Lasten ollessa pieniä jaksamista on auttanut isovanhemmilta saama korvaamaton apu. Myös ystävistä ja lasten kummeista oli paljon apua”

”Jaksamista on edistänyt läheisten tuki”

Avun pyytämiseen ulkopuolisilta on kuitenkin joillakin ollut suuri kynnys

”Silloin jaksamisen esteenä oli jälkeinpäin ajatellen eniten oma ylpeys ja vahva tahto selvitä apua pyytämättä. Apua pitäisikin tarjota enemmän”

”Kuka haluaa vapaaehtoisesti ottaa 3 pientä lasta yökylään, ei kovin moni eikä todellakaan useasti”

”Kun muiden apua ei juuri ole kuin ostettuna, niin arkielämä on selviytymistä kahdestaan ja vapaat hetket kotoa viettää toinen aina yksinään”

”Muttei heitäkään kehtaa aina pyytää”

”Olen huono pyytämään apua enkä ole sitä kokenut tarvitsevanikaan, vaikka välillä on tietysti raskastakin ollut”

”Mutta en edes pyytänyt kodinhoitoapua, kun sitä ei koskaan tarjottu”

”Vasta jälkikäteen tajusin, että olisi pitänyt pyytää enemmän apua sukulaisilta ja ystäviltä kun lapset olivat pienet. Ei avun pyytämistä mikään muu estänyt kuin oma asenne ja kuvitelma että yksin on pärjättävä”

Jaksamista edistävänä asiana on koettu töissä käynti ja oma-aika tai jos ei omaa aikaa ole ollut, sitä olisi kaivattu. Irrottautuminen hetkeksi omien harrastusten pariin tai huilaaminen auttoi monikkolasten vanhempia jaksamisessa.

”Lisäpontta jaksamiseen tuo muutamat harrastukset joissa voi käydä ilman lapsia”

”Itselle omaa aikaa käydä kaupassa, kampaajalla, kuntosalissa ym. auttaa jaksamaan arjen keskellä”

”...jolloin sain omaa aikaa esimerkiksi huilaamiseen ja omaan harrastukseen jolloin pääsee irti kotoa”

”Myös oma työssä käynti tuntuu hyvältä, jaksaa paremmin kun on erossa pojista vähän aikaa”

”Minua helpotti työelämässä olo 5 kk, jolloin lapset olivat perhepäivähoitajalla”

Monikkoperheissä koetaan että puolison kanssa vietettävä kahdenkeskinen aika ilman lapsia on liian vähäistä ja vaikuttaa myös näin jaksamiseen. Parisuhdeajan vähyys koettiin parisuhdetta rasittavana tekijänä. Vastaaajista jotkut kokivat että monikkolapsia oli vaikea saada hoitoon samaan aikaan ja kahdenkeskisen ajan järjestäminen koettiin vaikeaksi.

”Kun yhteistä parisuhdeaikaa on vaikea järjestää, parisuhde kärsii ja se näkyy jaksamisessa”

”Parisuhteen hoito jää useilta varmaankin vauvojen ja kodinhoidon jalkoihin”

”Kuka haluaa vapaaehtoisesti ottaa 3 pientä lasta yökylään, ei kovin moni eikä todellakaan useasti, joten kun näin joskus käy on se juhlaa äidille ja isälle. Se on myös yksi suuri asia joka auttaa arjen keskellä, kun vanhemmat joskus myös tarvitsee kahdenkeskeistä aikaa.”

”Vanhempien yhteistä keskinäistä aikaa!”

Lapsista tuleva ilo ja lasten terveys olivat asioita jotka edistivät jaksamista.

”Mutta kyllä sitä sitten jaksaa, kun kuuntelee 3-vuotiaiden kaksosten hauskoja juttuja, kyselyjä ja keskinäisiä keskusteluja!”

”Jaksamista on edistänyt lapset itse, ilo kaksosista”

”Jaksamistani (jaksamistamme) edistävät tuplissa tuplailo, Ajattelen että kun he jaksoivat rankan alkunsa, minäkin jaksan ihan vain seurailemalla heidän illoaan ja onneaan, lapsuuttaan”

”Ja ne päivät, jolloin väsytti aivan kamalasti, jotenkin lapsi äitinsä palkitsi ja taas sai voimaa. Kaksoset ovat ihana lahja. Nyt osaan jo nauttia arjesta...:)”

”Suurimman jaksamisen ja voiman aallon saa lasten touhujen ja nauravien ilmeiden katselusta. Vaikka pienistä on kaksinkertainen työ, on heistä myös kaksinkertainen ilo”

”Lisäksi: iloitse suuresta tuplapotistasi usein päivän aikana, kaikille ei suoda tupla/triplapotin tuomaa rikkautta! Muista että olet onnekas, kun olet saanut 2 ihanaa lasta kerralla”

”Jaksamista edisti ehdottomasti se, että vauvamme olivat/ovat terveitä eivätkä myöskään itkeneet koliikkia”

”Vältä kipeäksi tuloa!!! Oma ja lasten pitkittynyt flunssa vie mehut”

”Meidän tytöt olivat täysaikaisia ja terveitä sekä nukkuivat ja söivät lähes samassa rytmissä”

”Lapset ovat olleet terveitä ja ”kilttejä” eikä ongelmia ollut”

”Meillä ei ollut suurempia kolikkeja, mikä myös auttoi”

”Edistää että raskausviikolla 24 syntyneet kaksosemme ovat selvinneet tusinasta vaikeita leikkauksia, ja he ovat tänä päivänä terveitä 3-vuotiaita”

Monet monikkoperheiden vanhemmat ovat kokeneet ajatusten jakamisen muiden samanlaisten kanssa jaksamista edistävänä tekijänä. Kokemukset kahdesta samankäisestä koettiin niin erilaisiksi kuin yhden kerrallaan syntyvän lapsen, että vanhempien mielestä yhden lapsen kerrallaan saaneet eivät ymmärrä monikkolasten mukanaan tuomia haasteita.

”Vertaistuki muiden kaksosten äitien kanssa oli tärkeää. Yhden lapsen äidit ei voi tietää mitä tämä on!”

”Tuplakerhon vertaistukija monikkoperheet-lehden ja Helsingin monikkoyhdistyksen nettisivujen keskustelupalstan vertaistuki myös auttoivat. Monikkoperheen ongelmia ei tietenkään ymmärrä täysin kuin itse sen kokenut”

”Käy lasten kanssa kerhoissa ym. yhteisissä paikoissa, joissa on muita lapsia ja aikuisia!”

”Jaa kokemuksia miehen ja muiden monikoiden vanhempien kanssa –nämä tietävät mistä puhut”

”Monikkoyhdistys –vertaistuki”

”Myös muiden monikkovanhempien kohtaaminen ja kokemusten vaihto on tärkeää jaksamisen kannalta. Näin saa huomata että joillain toisella menee samalla tavoin lasten kanssa ja lapset tekevät samoin. Muilta monikkovanhemmilta saa vinkkejä omiin ongelmatilanteisiin ja tietoa tulevista kehitysvaiheista”

”Avoimessa päiväkodissa oli kans mukavaa käydä juttelemassa niitä ja näitä”

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata monikkoperheille tarjottua tukea ja heidän halutessaan saamaansa tukea. Tavoitteena oli antaa tietoa monikkoperheille kuin muillekin lapsiperheiden kanssa toimiville tahoille. Lisäksi tavoitteena oli että tutkimustulosten perusteella voitaisiin mahdollisesti kehittää lapsiperheiden tuen saantia.

Monikkoperheiden kokemukset tuen saannista olivat sekä myönteisiä että kielteisiä.

Kunnallisiin synnytysvalmennuksiin oli tyytyväinen vain 9 % vastaajista kun tyytymättömiä oli 68 %. Aikaisemmassa Heinosen (2004, 135) tutkimuksessa todetaan että monikkoperheet toivovat omaa perhevalmennusta, jossa käsiteltäisiin monikkoperheeseen liittyviä asioita ja neuvolan toivottiin tekevän yhteistyötä Monikkoperheet ry:n kanssa.

Lastenneuvola käynteihin ei ollut tyytyväisiä kuin puolet vastaajista. Yksi kolmas osa oli täysin eri mieltä kysymykseen oletko tyytyväinen neuvolapalveluihin. Samansuuntaisia tuloksia on saatu aikaisemmassa tutkimuksessa (Heinonen, 134-135, 2004.)

Kyselyyn vastanneista 34:stä vastaajasta vain yksi oli sitä mieltä että yhteiskunnan antama taloudellinen tuki on riittävä. Puolet vastaajista ilmoitti, ettei koe taloudellisen tilanteensa olevan turvattu, kun taas puolet koki että taloudellinen tila on turvat-

tu. Monikkoperheissä toivottiin yhteiskunnan tukevan perhettään, varsinkin jos perheessä oli työttömyyttä tai joku opiskeli. Äitiyspäivärahan määrän saaminen lapsikohtaisesti oli mainittu kyselyssä.

Useat kyselyyn vastaajat olivat sitä mieltä, että monikkoperheet eivät saa tarpeeksi lasten- ja kodinhoitoapua. Monet vastaajista mainitsivat, ettei apua ollut saatavilla ja varsinkin äiti kotona pienten kaksosten kanssa olisi tarvinnut apua. Vastaajista 91 %:lle ei kunta ollut tarjonnut lastenhoitoapua ja 3 % vastaajista oli saanut lastenhoitoapua kunnalta. Kyselyyn vastanneista 71 % oli sitä mieltä, ettei kunnan antama lastenhoitoapu ole ollut riittävää. Yksikään vastaajista ei ollut sitä mieltä että lastenhoitoapu olisi ollut riittävää. Vastanneista 71 % oli myös sitä mieltä että kunnan antama kodinhoitoapu ei ollut riittävää monikkoperheille ja 3 % vastaajista oli sitä mieltä että kodinhoitoapu oli ollut riittävää. Samansuuntaisia ajatuksia oli aiemmassa tutkimuksessa. Heinonen (2004, 134) toteaa, että kaikilla monikkoperheillä ei ollut tuttua ja turvallista hoitoapua, vanhemmat toivoivat neuvolan kautta järjestettävää luotettavaa hoitoapua. Monikkoperheiden tulisi saada ulkopuolista ammattihenkilöstön apua kotiin, aina tarvittaessa. Erityisesti apua tarvitaan lasten- ja kodinhoitoon (Heinonen, 2004, 125.)

Tulosten mukaan, henkistä tukea tarjotaan monikkoperheille vähän. Vain 12 % oli kokenut hänelle tarjottavan henkistä tukea. Vastaajista 79 %:lle ei ollut tarjottu henkistä tukea. Aiheeseen on viitattu aiemassa tutkimuksessa (Heinonen, 2004, 131). Erityisen tärkeää olisi että, ammattihenkilöllä olisi erityistietoa monikkovanhempien tukemisesta ja kaksosuudesta, koska tukea ja ohjausta tulisi antaa.

Suuri merkitys on lähisukulaisten antama tuki monikkoperheelle. Tulosten mukaan 82 % vastaajista on saanut apua lähisukulaisilta. Monissa vastauksissa korostettiin isovanhempien tukea kaksosten hoitamisessa. Vastaajat kokivat että olivat saaneet hetken aikaa levähtää, kun hoitovastuu lapsista oli siirtynyt lähisukulaiselle. Myös ystävät ja lasten kummit ovat auttaneet monikkovanhempia. Avun pyytämiseen on kuitenkin joillakin monikkoperheillä ollut korkea kynnyks ja apua oli jäänyt pyytämättä. Heinosen tutkimuksessa (2004, 129) todettiin että, isovanhempien merkitys monikkoperheiden apuna ja tukena tuli selkeästi esille ja monet vanhemmat totesivat, että ilman isovanhempia he eivät olisi pärjänneet.

Tulosten mukaan muiden monikkoperheiden vertaistuki on ollut monikkolasten vanhemmille tärkeää. Kaikki vastaajat eivät olleet osallistuneet monikkoperheyhdistyksen toimintaan, mutta ne jotka olivat, kokivat sen tärkeäksi. Myös muiden lapsiperheiden tapaaminen on auttanut monikkovanhempia jaksamisessa. Heinosen (2004, 130) tutkimuksessa todetaan näin: Sosiaaliset suhteet kuten ystävien kanssa vietetty aika sekä muiden ihmisten kuten toisten pienten lasten äitien tapaaminen leikkipuitossa edisti vanhempien jaksamista. Monikkovanhemmat toivat esille, että elämä kaksosten kanssa on erilaista kuin yhden lapsen kanssa ja ne äidit, jotka tapasivat toisia monikkoäitejä, kokivat vertaistuen molemmin puolin hyvin arvokkaana ja tärkeänä asiana.

Tämän tutkimuksen mukaan, jotkut monikkoperheistä ovat turvautuneet ulkopuoliseen maksulliseen tukeen lasten- ja kodinhoitossa. Vastaajista 21 % on ostanut kodinhoitopalveluita ja 29 % on ostanut maksullista lastenhoitoapua.

Tärkeää monikkolasten vanhemmille on tämän tutkimuksen mukaan, molempien vanhempien tasapuolinen osallistuminen lasten- ja kodinhoitoon. Isän runsas työnteke ja pidemmät työmatkat ovat rasittaneet äitiä. Isän osallistumattomuus lastenhoitoon, vaikka kotona olisikin, on väsyttänyt äitiä, joka on huolehtinut yksin lasten yösyötöistä. Kyselyn perusteelle 71 % isistä ja 88 % äideistä oli osallistunut riittävästi lasten- ja kodinhoitoon. Yhdessä neljäsosassa vastauksista isä ei ollut osallistunut riittävästi lasten- ja kodinhoitoon. Samansuuntaisia tuloksia sai Heinonen (2004, 123) tutkimuksessaan.

Yöunen määrä ja laatu ovat tämän tutkimuksen mukaan erittäin tärkeässä roolissa vanhempien jaksamisen kannalta. Vauvojen samaan rytmiin saaminen on vähentänyt öisiä syöttökertoja. Joissakin perheissä lasten yösyöttöjen jäätyä, ovat lapset muuten heräilleet öisin. Vauvojen viedessä päivisin kaiken ajan, jää kotitöiden tekeminen siihen ajankohtaan kun lapset nukkuvat ja aika omaan lepoon jää silloin vähäiseksi. Niissä perheissä joissa lapset ovat nukkuneet yönsä hyvin, ovat vanhemmat olleet kiitollisia, kun ovat saaneet levätä riittävästi. Heinonen (2004, 127) kertoo omassa tutkimuksessaan että osallistujien mielestä eniten kuluttava ja raskain asia on ollut katkonainen ja lyhyt yöuni.

Heinonen (2004, 129) kirjoittaa tutkimuksessaan: Omaa jaksamista edistävänä tekijänä koettiin yhteinen aika puolison kanssa ja puolisoitten välinen toimiva keskinäinen suhde, johon liittyvät onnellisuus ja tyytyväisyys parisuhteessa sekä yhteinen osallistuminen perheen hyväksi. Vanhempien yhteinen lähteminen mahdollistuu kodin ulkopuolelle monikkoperheissä, jos kotiin saadaan turvallinen ja luotettava hoitaja ja hoitoapua. Tutkimuksessani todettiin että puolison kanssa vietettävä kahdenkeskinen aika ilman lapsia on liian vähäistä ja vaikuttaa näin jaksamiseen. Vastaajista osa totesi että monikkolapsia oli vaikea saada hoitoon samaan aikaan ja kahdenkeskisen ajan järjestäminen koettiin vaikeaksi.

Töissä käynnin ja oman ajan saaminen koettiin jaksamista edistävänä asiana. Se että monikkovanhempi on saanut irrottautua hetkeksi lapsista oman harrastuksen pariin tai on päässyt käymään kaupassa yksinään, on auttanut jaksamista. Myös Heinosen (2004, 129) tutkimuksessa kodin ulkopuolelle lähteminen asioille, omaan harrastukseen, metsälle tai halon hakkuuseen olivat tärkeitä asioita monikkovanhemmille. Myös itselle mielekäs työ koettiin jaksamista edistävänä asiana koska päivä oli erilainen kuin kotona. Työssäolo ei kuitenkaan merkinnyt lepoa vaan vaihtelua.

Lapsista tuleva ilo on ollut monikkovanhemmille suunnaton jaksamista edistävä tekijä. Lasten ilo on koettu kaksinkertaisena ja kaksoset itse ovat suuri ilon aihe. Monikkolasten touhujen katseleminen ja heidän keskinäiset jutustelunsa ja kysymyksensä ovat palkinnee vanhempiaan suuresti. Heinonen (2004, 129) on tullut samaan johtopäätökseen.

Näiden tutkimustulosten perusteella monikkoperheitä ei tueta riittävästi. Ne perheet joilla on mahdollisuus saada lähiomaisten apua lasten- ja kodinhoitoon ovat etuoikeutetussa asemassa. Ne perheet joilla ei ole mahdollisuutta saada lähiomaisilta tai ystäviltä tukea, jäävät sitä ilman kokonaan. Yhteiskunta ei anna näille perheille joilla on raskas elämäntilanne menossa, apua juuri ollenkaan. Kahden pienen vauvan hoitaminen samanaikaisesti vaatii kaksi aikuista ja toisen puolison ollessa työelämässä siihen ei ole mahdollisuutta. Kunnat eivät tarjoa, eivätkä anna monikkoperheille riittävästi lasten- ja kodinhoitoapua. Monikkoperheissä koetaan, etteivät synnytysvalmennukset eivätkä neuvolakäynnit vastaa heidän toivomuksiaan. Synnytysvalmen-

nuksessa tulisi käsitellä monikkoperheisiin liittyviä asioita ja lastenneuvolakäynneillä terveydenhoitajalla tulisi olla monikkolapsien erityispiirteisiin liittyvää tietoa sekä tietoa vanhemmuuden erityisyydestä. Mahdollisuutta monikkoperheiden saamaan henkiseen tukeen tulee myös panostaa.

Yhteiskunnan tarjoamalla taloudellisella tuella mahdollistettaisiin monikkoperheiden tasavertainen asema yhden lapsen kerrallaan saaneisiin. Tällä tasattaisiin sitä epäkoh-
taa että monikkoperheillä menee enemmän rahaa monikkolasten hankintoja varten, kun on ostettava kahdet samanlaiset tuotteet kerralla. Taloudellisella tuella mahdol-
listettaisiin myös se että monikkoperheillä olisi mahdollisuus tarvittaessa maksullisen
tuen saamiseen.

7.1 Tutkimuksen luotettavuus ja jatkotutkimusaiheet

Tämän tutkimuksen aikana opinnäytetyöntekijä on noudattanut erityistä huolellisuutta koko prosessin ajan. Kyselylomakkeen strukturoiduissa kysymyksissä on pyritty kysymykset luomaan niin, että kyselyyn vastaajat ymmärtäisivät kysymykset samalla tavalla. Tutkimuksessa pyritään välttämään virheiden syntymistä, mutta silti tulosten luotettavuus ja pätevyys vaihtelevat. Tämän vuoksi kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan tehdyn tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa voidaan käyttää monia erilaisia mittaus- ja tutkimustapoja. Tutkimuksen reaa-
belius tarkoittaa mittautulosten toistettavuutta. Mittauksen tai tutkimuksen reaa-
belius tarkoittaa siis sen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Toinen tutkimuksen arviointiin liittyvä käsite on validius. Validius tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoitus mitata (Hirsjärvi, 2005, 216.)

Tässä tutkimuksessa vastausprosentti oli 58 %. Vastausprosentti on eräs tutkimuksen luotettavuuden ilmaisim. Se kertoo kuinka moni otokseen valituista vastasi, siis täytti ja palautti kyselylomakkeen. Otoshan poimitaan niin, että se edustaa perusjoukkoaan, mutta mikäli vastausprosentti jää kovin alhaiseksi, edustavuus voi jäädä kyseenalaiseksi. (Vehkalahti, 2008, 44.)

Opinnäytetyössä käytetty kyselylomake (Liite 1) on laadittu teoreettisen osion mukaan. Viimeinen avoin kysymys on laadittu aikaisemman tutkimuksen mukaan. Ky-

selylomaketta on arvioitu opinnäytetyöohjauksessa ja kolme monikkoperheen vanhempaa on esitellyt sen. Esitellyksestä ja ohjauksesta huolimatta kyselylomakkeeseen pääsi kaksi strukturoitua kysymystä, joita ei epäluotettavuuden vuoksi voitu käyttää tutkimuksessa aivan kokonaan. Kysymyksissä numero 25 ”Olen osallistunut monikkoperheyhdistyksen toimintaan ja saanut sieltä riittävästi vertaistukea” ja kysymyksessä numero 29 ”Olen käyttänyt monikkoyhdistyksen tarjoamaa monikkosynnytysvalmennusta ja olen tyytyväinen siihen”, on kysytty samassa kysymyksessä kahta eri asiaa. Näin ollen ei ole voitu tietää kumpaan asiaan vastaaja on vastannut. Tutkimukseen osallistujat valittiin niin että yhteistyökumppanini oli Porin seudun tuplakerho ry, jonka kaikilla jäsenillä oli monikkolapset.

Tästä tutkimuksesta nousi uusia tutkimushaasteita. Jatkossa olisi tärkeää tutkia monikkoperheiden saamaa vertaistukea. Tulisi myös tutkia sitä onko taloudellinen kuormitus suurempi monikkoperheissä kahden samanikäisen lapsen vuoksi. Aiheellista olisi tutkia neuvoloissa ja äitiyspoliklinikalla annettavan tuen riittävyyttä monikkoperheille.

7.2 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimuksen aikana pyrkimyksenä tulisi olla, että tehdään tietoisia ja eettisesti perusteltuja ratkaisuja. Tutkimusaiheen valinta on eettinen ratkaisu. Tutkimuskohteen tai –ongelman valinnassa kysytään, kenen ehdoilla tutkimusaihe valitaan ja miksi tutkimukseen ryhdytään. Kun tutkimus kohdistuu ihmisiin, on erityisesti selvitettävä, miten ihmisten suostumus hankitaan, millaista tietoa heille annetaan ja millaisia riskejä heidän osallistumiseensa sisältyy. Tutkimustyössä vältetään epärehellisyyttä kaikissa sen osavaiheissa. Keskeisiä ovat ainakin seuraavat: toisten tekstiä ei plagioida, toisten tutkijoiden osuutta ei vähätellä, tuloksia ei yleistetä kritiikittömästi, tuloksia ei sepitetä eikä niitä kaunistella ja raportointi ei saa olla harhaanjohtavaa tai puutteellista (Hirsjärvi, 2005, 26-28.)

Tutkimus toteutettiin eettisten periaatteiden mukaisesti. Kyselylomakkeen täyttämisen oli vapaaehtoista ja siitä kerrottiin saatekirjeessä (liite 2). Tutkimuslupaanomuksessa (liite 3) kerrottiin tutkimuksen anonyymiydestä. Kyselylomakkeiden tiedot ja aineisto on esitetty tutkimuksessani niin, ettei tutkittujen henkilöllisyyttä

pysty tunnistamaan. Kyselylomakkeissa on käytetty koodeja ja vastaajien henkilöllisyys ei ole ollut edes tutkijan tiedossa tutkimuksen aikana. Kyselylomakkeet on hävitetty asian mukaisesti tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

Lähteet:

Eskola, K. Hytönen, E. 1997. Naisen elämä ja hoitotyö. Helsinki. WSOY.

Heikkilä, T. 2002. Tilastollinen tutkimus. Helsinki. Business Edita.

Heinonen, K. 2004. Monikkovanhemmuuden ulottuvuuksia ja mahdollisuuksia, Pro gradu-tutkielma. Kuopion yliopisto.

Hirsjärvi, S. Remes, P. Sajavaara, P. 2002. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Kustannusosa-
keyhtiö Tammi.

Jeronen, E. 2006. Sosiaalinen verkosto kotiäitien voimavarojen tukijana. Opinnäyte-
työ. Pori. Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Kansaneläkelaitos. 2008. [Viitattu 18.5.2008.]
[http://www.kela.fi/http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/160701134915EH?
OpenDocument](http://www.kela.fi/http://www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/NET/160701134915EH?OpenDocument)

Koivunen, H. Ollila, T. 2000. Nuorten perheiden kokemuksia arjessa selviytymisestä,
opinnäytetyö. Pori. Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Kontula, O. 2004. Perhepolitiikka käännekohdassa. Perhebarometri. Väestöliitto. vä-
estöntutkimuslaitos. Helsinki. Hakapaino.

Kärnä, M. 2006. Monikkoperheiden vertaistuki, Pro gradu-tutkielma, Kuopion yli-
opisto.

Niemelä, P. Siltala, P. Tamminen, T. 2003. Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus.
Helsinki. WSOY.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto. 2008. [Viitattu 23.8.2008]
<http://www.mll.fi/perheille/lastenhoito/>

Suomen Monikkoperheet Ry. 2008. [Viitattu 23.8.2008]
<http://www.suomenmonikkoperheet.fi/monikko2008/index.php>

Lisääntyminen ja hedelmöityshoidot. 2008. Terveystieteiden tutkimuskeskus. [Vii-
tattu 17.3.2008]
<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Lisaantymisen/hoidot/index.htm>

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki. Kustan-
nusosakeyhtiö Tammi.

Ylikorkala, O. Kauppila, A. 2004. Naistentaudit ja synnytykset. Helsinki. Duodecim.

LIITELUETTELO:

LIITE 1 Kyselylomake

LIITE 2 Saatekirje

LIITE 3 Tutkimuslupa-anomus

1. Kyselyn vastaaja isä / äiti / molemmat (ympäröi vastaaja)
2. Vastaajan ikä/iät _____
3. Monikkolasten ikä/iät _____
4. Ovatko taloudessanne asuvat monikkolapset kaksoset, kolmoset vai neloset?
_____
5. Onko taloudessanne useammat monikkolapset ja jos on, niin kuinka monet? _____
6. Muiden taloudessanne asuvien lasten iät _____
7. Perhetilanne (ympäröi vaihtoehto)
  1. Yksinhuoltaja
  2. Avio/avoliitto
8. Taloutenne yhteenlasketut bruttotulot (ympäröi vaihtoehto)
  - 1) alle 10 000
  - 2) 10 000- 30 000
  - 3) 30 000- 50 000
  - 4) 50 000- 70 000
  - 5) yli 70 000
9. Miehen työssäkäynti
  - 1) työssä
  - 2) työtön
  - 3) opiskelija
  - 4) perhevapaalla

10. Naisen työssäkäynti

- 1) työssä
- 2) työtön
- 3) opiskelija
- 4) perhevapaalla

11. Kumpi vanhemmista on pääasiallisesti hoitanut monikkolapsia kotona ja

kuinka kauan

---

12. Mikä on asuinkuntanne

---

13. Asuvatko isovanhemmat lähellä/kaukana taloudestanne?

Vastaa väittämiin ympyröimällä sopivin vaihtoehto 1= täysin samaa mieltä, 2= jokseenkin samaa mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin eri mieltä, 5= täysin eri mieltä

1. Olen kokenut

erityistä uupumusta monikkolasten

ollessa alle 1-vuotiaita

1   2   3   4   5

2. Olen kokenut

erityistä uupumusta monikkolasten

ollessa 1- 2-vuotiaita 1 2 3 4 5

3. Lasten isä on osallistunut mielestäni riittävästi lasten- ja kodinhoitoon 1 2 3 4 5

4. Lasten äiti on osallistunut mielestäni riittävästi lasten- ja kodinhoitoon 1 2 3 4 5

5. Lähisukulaiset ovat tarjonneet lastenhoitoapua 1 2 3 4 5

6. Olen saanut halutessani lastenhoitoapua lähisukulaisilta 1 2 3 4 5

7. Lähisukulaiset ovat tarjonneet kodinhoitoapua 1 2 3 4 5

8. Olen saanut halutessani kodinhoitoapua lähisukulaisilta 1 2 3 4 5

Vastaa väittämiin ympyröimällä sopivin vaihtoehto 1= täysin samaa mieltä, 2= jokseenkin samaa mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin eri mieltä, 5= täysin eri mieltä

9. Ystävät tai tuttavat ovat tarjonneet lastenhoitoapua 1 2 3 4 5

10. Olen saanut halutessani

lastenhoitoapua ystäviltä tai tuttavilta	1	2	3	4	5
11. Ystävät tai tuttavat ovat tarjonneet kodinhoitoapua	1	2	3	4	5
12. Olen saanut halutessani kodinhoitoapua ystäviltä tai tuttavilta	1	2	3	4	5
13. Kunta on tarjonnut lastenhoitoapua	1	2	3	4	5
14. Olen saanut halutessani lastenhoitoapua kunnalta	1	2	3	4	5
15. Kunta on tarjonnut kodinhoitoapua	1	2	3	4	5
16. Olen saanut halutessani kodinhoitoapua kunnalta	1	2	3	4	5
17. Olen saanut kunnan tarjoamaa lastenhoitoapua ja se on ollut riittävää	1	2	3	4	5
18. Olen saanut kunnan tarjoamaa kodinhoitoapua ja se on ollut riittävää	1	2	3	4	5

19. Yhdistykset tai yksityiset ovat tarjonneet maksullista lasten- tai kodinhoitoapua

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

20. Olen ostanut lastenhoitoapua yhdistyksiltä tai yksityisiltä

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

21. Olen ostanut kodinhoitoapua yhdistyksiltä tai yksityisiltä

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Vastaa väittämiin ympyröimällä sopivin vaihtoehto 1= täysin samaa mieltä, 2= jokseenkin samaa mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin eri mieltä, 5= täysin eri mieltä

22. Minulle on tarjottu henkistä tukea, vertaistukea tai terapiaa monikkolasten synnyttyä

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

23. Olen saanut halutessani henkistä tukea, vertaistukea tai terapiaa monikkolasten synnyttyä

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

24. Jos teille on tarjottu henkistä tukea, vertaistukea tai terapiaa, kuka on tarjonnut?

---

25. Olen osallistunut monikkoperheyhdistyksen toimintaan ja saanut sieltä riittävästi vertaistukea

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

26. Olen kokenut
taloudellisen tilanteen
turvatuksi monikkolasten
syntymän jälkeen

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

27. Olen tyytyväinen yhteis-
kunnan antamaan taloudelli-
seen tukeen monikko-
perheelle

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

28. Olen tyytyväinen
monikkoperheiden saamiin
kunnallisiin
synnytysvalmennuksiin

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

29. Olen käyttänyt
monikkoyhdistyksen tarjoamaa
monikkosynnytysvalmennusta ja
olen tyytyväinen siihen?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

30. Olen tyytyväinen
monikkoperheiden saamiin
neuvolapalveluihin

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

31. Kirjoita monikkovanhemmuuteen liittyen jaksamista edistävästä tekijöistä tai
siitä mikä on ollut jaksamisen esteenä.

ARVOISAT MONIKKOPERHEIDEN VANHEMMAT

Olen sairaanhoitajaopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulussa. Teen opintoihini liittyvää opinnäytetyötä Monikkoperheen tukemisesta Satakunnassa. Yhteistyöta-honani minulla on Porin Seudun tuplakerho ry, jonka kautta olette saaneet nämä ky-selyt. Tutkimukseni tarkoitus on selvittää monikkoperheen tuen tarvetta ja saantia.

Kaikkea saatua tietoa tullaan käsittelemään luottamuksellisesti ja analyysin valmis-tuttua materiaalit tullaan hävittämään asianmukaisesti. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Toivon teiltä huolellisuutta kyselylomakkeen täyttämässä. Toivon teidän postitta-van kyselylomakkeet mukana seuraavassa kirjekuudessa viimeistään 28 päivä mar-raskuuta mennessä. Postimaksu on maksettu puolestanne.

Kiittäen

Tuija Haapajärvi

XXXXXX

Noormarkku 19.11.08

Porin tuplakerho ry
Katja Makkonen

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS
19.11.2008

Tuija Haapajärvi

XXXXX

XXXXX

Opiskelen sairaanhoitajaksi Satakunnan ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveysalalla Porissa. Pyydän kohteliaimmin tutkimuslupaa opintoihini liittyvän opinnäytetyön tekemiseen. Opinnäytetyöni aihe on monikkoperheen tukeminen. Opinnäytetyöni on tarkoitus kuvata monikkoperheen tukea.

Opinnäytetyön aineiston keruu tapahtuu kyselylomakkeilla jotka toimitetaan Porin tuplakerho ry:n jäsenille kirjeitse. Porin tuplakerho ry:n jäsenet ovat monikkoperheitä joihin on syntynyt useampi kuin yksi lapsi kerralla. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu anonymisti ja vastauslomakkeet hävitetään asianmukaisesti analyysin valmistuttua. Opinnäytetyöni on tarkoitus valmistua tammikuuhun -09 mennessä. Työtäni ohjaa TtT Sari Teeri.

Tuija Haapajärvi

Katja Makkonen

LIITTEET   Tutkimussuunnitelma

Saatekirje

Kyselylomake